

Avantprojecte de Llei...../....., de, sobre l'abordatge integral de les addiccions a les Illes Balears

EXPOSICIÓ DE MOTIUS

I

L'article 43 de la Constitució espanyola reconeix el dret a la protecció de la salut i encomana als poders públics l'organització i la tutela de la salut pública a través de l'adopció de les mesures preventives que es considerin necessàries.

La Llei 14/1986, de 25 d'abril, general de sanitat, estableix l'obligació de les administracions públiques sanitàries d'orientar les seves actuacions prioritàriament a la promoció de la salut i la prevenció de les malalties, evitar les activitats i productes que, directament o indirectament, puguin tenir conseqüències negatives per a la salut i regular-ne la publicitat i propaganda comercial.

L'article 30.48 de l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears, aprovat per la Llei orgànica 1/2007, de 28 de febrer, disposa que la comunitat autònoma de les Illes Balears té la competència exclusiva en matèria de promoció de la salut en tots els àmbits, en el marc de les bases i la coordinació general de la sanitat.

D'altra banda, l'article 31.4 de la norma estatutària determina que és competència de la comunitat autònoma el desplegament legislatiu i l'execució en matèria de salut i sanitat. El desplegament normatiu d'aquesta competència s'articula a través de la Llei 5/2003, de 4 d'abril, de salut de les Illes Balears, i de la Llei 16/2010, de 28 de desembre, de salut pública de les Illes Balears.

L'article 3.b) de la Llei 5/2003 enuncia com un dels principis informadors que inspiren la regulació d'aquesta norma la concepció integral de la salut, de manera que compregui activitats de promoció, educació sanitària, prevenció, assistència, rehabilitació, investigació i formació, tenint en compte els aspectes biològics, psicològics, socials i ecológicoambientals.

L'article 30 de la Llei de salut de les Illes Balears regula les actuacions de l'administració sanitària dirigides a la protecció de la salut, incloent-hi la promoció de la salut, l'educació per a la salut i la prevenció de malalties.

Així mateix, l'article 31.e) de la norma esmentada preveu les actuacions d'assistència sanitària que es duen a terme mitjançant l'atenció integral de la salut de la població a través de dispositius de diferents nivells, entre els quals destaca l'atenció a les drogodependències i altres addiccions, d'acord amb la Llei autonòmica de drogues, el pla autonòmic de drogues i la resta de normativa aplicable.

En matèria de drogodependències, les actuacions de l'autoritat sanitària d'aquesta comunitat autònoma s'ajustaven al Pla Nacional de Drogues i al Pla Autonòmic de Drogues, així com a diferents normes de rang reglamentari, com el Decret 39/1989, de 31 de març, que regula l'acreditació de centres i/o serveis especialitzats en atenció, tractament i reinserció social, i el Decret 23/1991, de 7 de març, pel qual es regula la Comissió de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears d'Acreditació, Avaluació i Control de Centres o Serveis de Tractament amb Opiacis.

En aquest context normatiu, l'aprovació de la Llei 4/2005, de 29 d'abril, sobre drogodependències i altres addiccions a les Illes Balears, respon a la necessitat de coordinar i integrar els recursos de les diferents administracions públiques en matèria de drogodependències i altres addiccions d'aquesta comunitat autònoma.

No obstant això, una de les matèries regulades per la Llei 4/2005, com és la venda i el consum del tabac, es va veure en gran part desplaçada per la publicació immediata de la Llei 28/2005, de 26 de desembre, de mesures sanitàries enfront del tabaquisme i reguladora de la venda, el subministrament, el consum i la publicitat dels productes del tabac, com a norma bàsica, a l'empara de l'article 149.1.1a, 16a, 18a i 27 de la Constitució espanyola, la qual ha estat objecte de diverses modificacions per adaptar-la a la normativa europea.

Aquest procés d'adaptació s'inicia amb el Reial decret 579/2017, de 9 de juny, mitjançant el qual es trasllada parcialment la Directiva 2014/40/UE del Parlament Europeu i del Consell, de 3 d'abril de 2014, en els aspectes relatius a la fabricació, presentació i comercialització dels productes del tabac i dels productes relacionats, i es completa amb el Reial decret Llei 17/2017, de 17 de novembre.

El nou marc legal en matèria de productes del tabac i altres productes relacionats exigeix una modificació profunda de la normativa vigent a la comunitat autònoma de les Illes Balears amb la finalitat d'adaptar-la a la normativa nacional i comunitària.

L'article 6 de la Llei 16/2010, de 28 de desembre, de salut pública de les Illes Balears, relaciona entre les prestacions en matèria de salut pública la promoció de la salut i la prevenció de la malaltia i dels seus factors de risc, amb una atenció

preferent a les que es desenvolupen en l'àmbit de la salut comunitària, la prevenció i el tractament de l'abús de substàncies que poden generar dependències, d'acord amb el que disposa la Llei 4/2005, de 29 d'abril, sobre drogodependències i altres addiccions a les Illes Balears, i el control sanitari de la publicitat en el marc de la normativa vigent.

L'article 16 de la Llei 33/2011, de 4 d'octubre, general de salut pública, disposa que la promoció de la salut ha d'incloure les accions dirigides a incrementar els coneixements i les capacitats dels individus, així com a modificar les condicions socials, laborals, ambientals i econòmiques, amb la finalitat d'afavorir-ne l'impacte positiu en la salut individual i col·lectiva. Les actuacions de promoció de la salut s'han d'accentuar en els àmbits educatiu, sanitari, laboral, local i d'institucions tancades, com ara hospitals o residències.

En relació amb la prevenció dels problemes de salut, l'article 19 de la Llei general de salut pública assenyala que la prevenció té per objecte reduir la incidència i la prevalença de determinades malalties, lesions i discapacitats en la població i atenuar o eliminar en la mesura que sigui possible les conseqüències negatives, d'acord amb els objectius d'aquesta Llei. Per això, les administracions públiques han d'orientar les seves actuacions envers polítiques preventives sobre els determinants de la salut, entenent-ne els factors socials, econòmics, laborals, culturals, alimentaris, biològics i ambientals amb capacitat per influir en la salut de les persones; han de dur a terme programes de prevenció dirigits a totes les etapes de la vida de les persones, amb èmfasi especial en la infància i la vellesa, i han de fomentar la prevenció informant la població dels seus beneficis.

Quant a la coordinació de la promoció de la salut i la prevenció de malalties i lesions del Sistema Nacional de Salut, l'article 22.2 de la Llei general de salut preveu que les administracions sanitàries estableixin procediments per coordinar de manera efectiva les activitats de salut pública que es desenvolupin en una àrea sanitària determinada amb les realitzades en l'atenció primària i especialitzada, l'atenció sociosanitària, els serveis de prevenció encarregats de la vigilància de la salut i els serveis de salut laboral, així com la col·laboració amb les oficines de farmàcia.

Finalment, cal destacar el Pla Nacional de Drogues, destinat a coordinar i potenciar les polítiques que duen a terme les diferents administracions públiques i entitats socials del país en matèria de drogues.

En aquest sentit, l'Estratègia Nacional sobre Addiccions 2017-2024 es configura com un document de participació i consens, acordat entre les administracions públiques, les organitzacions no governamentals del sector, la societat científica, els centres d'investigació i totes les instàncies públiques i privades que formin part del Pla Nacional sobre Drogues. Aquesta Estratègia s'executa a través de dos plans d'acció, de periodicitat quadriennal, de 2017 a 2020 i de 2021 a 2024,

respectivament, els quals inclouen una llista d'accions específiques que s'han de dur a terme amb els organismes, les entitats o les unitats administratives responsables d'implementar-les, així com els indicadors i instruments d'avaluació d'aquestes accions.

II

La problemàtica de les drogodependències i altres addiccions constitueix una de les qüestions sociosanitàries de major importància en la societat actual i un problema evident de salut pública.

Actualment, s'ha evidenciat a la comunitat autònoma de les Illes Balears un increment abusiu del consum d'alcohol relacionat amb l'oci i un avanç en l'edat d'inici del consum que deriva en conseqüències negatives importants sobre la salut i la seguretat de les persones, especialment les menors d'edat. Aquestes conseqüències repercuteixen negativament en l'esfera individual i en l'entorn familiar i social de la persona menor.

S'han fet estudis amb proves neurocognitives que demostren que el consum d'alcohol en edats primerenques està relacionat amb un rendiment educatiu més baix, i amb diferències en el funcionament cerebral i en les pròpies estructures cerebrals. També s'ha comprovat que els adolescents que habitualment consumeixen alcohol acaben manifestant canvis en els índexs d'activitat cerebral. A més, el cervell dels adolescents respon a la publicitat sobre begudes alcohòliques, especialment, el dels que ja han adquirit l'hàbit de consumir-les i n'abusen.

El consum de moltes d'aquestes substàncies a les Illes Balears se situa per sobre de la mitjana nacional, la qual cosa fa necessari que s'adoptin polítiques públiques dirigides a revertir aquesta tendència.

Amb aquesta Llei es regulen, per primera vegada, en l'àmbit de les Illes Balears les mesures de promoció i prevenció encaminades a evitar la problemàtica associada al consum de begudes alcohòliques, així com les limitacions a la venda, el subministrament i el consum de begudes alcohòliques, amb referència especial a les persones menors d'edat i l'accés d'aquestes persones als llocs on se serveixen aquestes begudes. També regula la publicitat de les begudes alcohòliques en els mitjans de comunicació, atès que es tracta d'una activitat que té una influència provada sobre les conductes personals ja que es poden convertir en elements inductors al consum, especialment en les persones menors d'edat.

Quant al consum de tabac, la Llei posa una atenció especial en la protecció del col·lectiu de persones menors d'edat i en prohibeix el consum als voltants o límits dels centres educatius i dels centres i les dependències de les administracions

públiques, centres sanitaris o no sanitaris, així com en els parcs infantils, camps esportius i centres d'oci, entre d'altres.

És necessari sensibilitzar la població dels perjudicis del consum del tabac amb l'objectiu que els menors no ho percebin com una cosa habitual, sinó com un hàbit nociu i indesitjable. Per això, en el marc de l'Estratègia de la Salut, l'administració sanitària donarà a conèixer als altres organismes i administracions públiques de les Illes Balears, així com a la ciutadania, les actuacions que es duguin a terme en la lluita contra el tabaquisme i en sol·licitarà la col·laboració.

A més dels productes del tabac tradicionals, darrerament han sorgit productes relacionats amb el tabac que són tan perjudicials com el tabac tradicional, segons ens mostren els estudis científics publicats, entre els quals hi ha les cigarretes electròniques o dispositius d'alliberament de nicotina i els envasos de recàrrega, que han entrat amb molta força entre els joves. Seguint les recomanacions de l'Organització Mundial de la Salut sembla raonable considerar que, quan el dispositiu és susceptible d'alliberar nicotina, els efectes tant per a la persona que l'utilitza com per a terceres persones no difereixen dels del tabac, i per això aquesta Llei ha equiparat el règim de control de les cigarretes electròniques i d'altres productes del tabac, com ara els productes a base d'herbes per fumar i els productes del tabac per escalfament sense combustió, al règim de control establert per al tabac amb totes les seves conseqüències.

Altres dispositius similars poden no contenir nicotina però alliberen substàncies químiques potencialment cancerígenes i tòxiques per a la salut, per la qual cosa la disposició addicional dotzena i tretzena de la Llei 28/2005, de 26 de desembre, limití la venda d'aquests dispositius a les persones menors, l'ús d'aquests dispositius en determinats espais i el règim de publicitat en funció de l'horari d'emissió en els mitjans de comunicació o de la població destinatària. Aquesta Llei acull la regulació estatal d'aquests dispositius electrònics amb l'objectiu de protegir la salut de les persones menors.

Quant als productes del tabac i productes relacionats, la regulació persegueix desnormalitzar el consum d'aquests productes i ampliar espais sense fum que serveixin d'exemple per evitar que les persones joves s'iniciïn en el consum.

En relació amb les addiccions comportamentals, s'estableixen accions de reducció de l'oferta, amb les quals es tracta d'adoptar mesures tendents a impulsar un ús responsable dels jocs d'atzar i de les tecnologies digitals.

L'ús inadequat o abusu de les tecnologies digitals pot repercutir negativament en les persones joves i adultes i convertir-se en pràctiques addictives molt perjudicials per a la salut. Per aquest motiu es regulen mesures preventives sobre els riscos que poden generar l'ús d'aquestes tecnologies de fàcil accés.

La Llei també pretén sensibilitzar la població sobre l'addicció al joc en l'àmbit de la salut, amb accions de prevenció i informació, oferint recursos a les persones afectades per aquesta addicció i incidint en la protecció de les persones menors d'edat.

En definitiva, la Llei aborda la regulació multidisciplinària i integral de les addiccions amb substància o sense, o comportamentals, i posa un èmfasi especial en la promoció de la salut i l'educació per a la salut, així com en la prevenció en tots els àmbits i àrees d'incidència en les addiccions: educatiu, familiar, comunitari, laboral, i judicial i penitenciari.

III

Aquesta Llei consta de 89 articles, estructurats en un títol preliminar i vuit títols, una disposició derogatòria i dues disposicions finals.

El títol preliminar, relatiu a les disposicions generals, estableix l'objecte i l'àmbit d'aplicació de la Llei, les definicions, els principis rectors, els drets i deures de les persones usuàries dels serveis i centres públics i privats relacionats amb les addiccions, i la protecció de les persones menors d'edat, atès que són un dels col·lectius més vulnerables a les addiccions.

El títol I, sobre la promoció de la salut i la prevenció de les addiccions, consta de dos capítols.

El capítol I està dedicat a la promoció de la salut com a factor de protecció enfront de les addiccions, entenent per promoció de la salut la capacitació de les persones i la societat en estils de vida saludables fent les persones més responsables davant usos i conductes indeguts. La promoció de la salut en l'àmbit de les addiccions constitueix una estratègia que vincula les persones amb el seu entorn i combina l'elecció personal amb la responsabilitat social. Els resultats dependran de la intersecció dels determinants de salut, dels esdeveniments al llarg de la vida i de les decisions que pren cada persona. Per aconseguir-ho s'utilitzen mesures legislatives, de foment d'entorns saludables, grups d'ajuda mútua, participació comunitària i d'educació per a la salut.

L'educació per a la salut és un instrument bàsic d'actuació per a la promoció de la salut que es dirigeix a l'assoliment d'hàbits saludables i de la cultura de la salut com a forma de vida autònoma, solidària i lliure.

El capítol II regula les actuacions en matèria de prevenció de les addiccions, els objectius i els àmbits d'actuació: educatiu, familiar, comunitari, laboral, i judicial i penitenciari.

El títol II està dedicat a l'atenció a les persones amb addiccions i la seva inclusió social, i es divideix en tres capítols.

El capítol I regula l'atenció a les persones amb addiccions, recull els principis bàsics als quals s'ha d'adaptar el model d'atenció a les addiccions i els nivells d'assistència d'aquesta atenció. A més, regula l'assistència sanitària i sociosanitària, i les actuacions que ha seguir l'executiu per dur-la a terme, potenciant l'aprovació de programes i serveis adequats als diferents tipus d'addiccions, tractaments i tipus d'assistència que poden rebre les persones addictes.

El capítol II estableix els criteris d'actuació i promou actuacions que permetin una inclusió social i laboral adequada de les persones amb addiccions.

I el capítol III regula la investigació, la formació en matèria d'addiccions i la participació social.

El títol III està dedicat a la reducció de l'oferta i s'estructura en tres capítols en funció de la substància addictiva que limita.

Així, el capítol I regula els productes del tabac, els dispositius susceptibles d'alliberar nicotina i sense nicotina, productes a base d'herbes per fumar, productes del tabac nous i productes del tabac per escalfament sense combustió. Aquest capítol està dividit en tres seccions en el contingut de les quals s'estableixen les limitacions a la venda, al consum i subministrament d'aquestes substàncies i les limitacions a la publicitat i promoció.

El capítol II, sobre les begudes alcohòliques, s'estructura en dues seccions: en la primera es regulen les limitacions a la venda, al consum i al subministrament de begudes alcohòliques, i en la segona, la promoció i publicitat.

Finalment, el capítol III regula les actuacions sobre les addiccions a altres substàncies: estupefaents i psicotròpics, substàncies químiques, inhalants i coles, substàncies abusives en l'esport i noves substàncies psicoactives.

El títol IV, sobre les addiccions sense substàncies, està estructurat en dos capítols.

El capítol I, dedicat al joc patològic, centra l'atenció en la protecció de les persones menors d'edat i de les que es troben en situació de vulnerabilitat, així com el reforç en la responsabilitat empresarial i institucional amb mesures orientades a promoure un joc responsable, tant presencial com en línia.

El capítol II estableix les actuacions que han de dur a terme les administracions públiques en la prevenció de l'ús excessiu de les tecnologies digitals.

El títol V, sobre els centres i serveis d'atenció a les persones amb addiccions de les Illes Balears, es divideix en dos capítols.

El capítol I regula el procediment de declaració responsable que, amb caràcter previ o simultani a l'inici de l'activitat, han de presentar els centres i serveis, així com el compliment de determinats requisits i la classificació dels centres i serveis en sanitaris i no sanitaris.

El capítol II crea el Registre de centres i serveis d'atenció a les persones amb addiccions de les Illes Balears als quals es refereix el capítol I.

El títol VI disposa en tres capítols l'organització i les competències de les diferents administracions públiques.

El capítol I estableix les competències en matèria d'addiccions del Govern de les Illes Balears, de la Conselleria de Salut i Consum, dels consells insulars i dels municipis.

El capítol II descriu les funcions que ha de dur a terme l'Observatori Autonòmic de Drogues i altres Addiccions com a centre promotor d'estudis, investigacions i estadístiques relacionats amb les addiccions, i en regula les funcions.

El capítol III, relatiu al pla autonòmic sobre addiccions de les Illes Balears, en regula el contingut mínim i els òrgans competents per a elaborar-lo i aprovar-lo.

El títol VII, relatiu al control i a la inspecció, regula les competències inspectores i de control sobre les matèries previstes en aquesta Llei, les mesures provisionals que s'han d'adoptar i les multes coercitives que es poden imposar amb la finalitat de garantir el compliment d'aquestes mesures.

Finalment, el títol VIII regula el règim sancionador en l'àmbit de les addiccions. Es defineix la infracció administrativa; es tipifiquen les infraccions i es classifiquen en lleus, greus i molt greus; s'estableixen com a responsables tant les persones físiques com les jurídiques; es preveuen les sancions corresponents, el règim de prescripció, les mesures cautelars i les competències per a la imposició de sancions.

La Llei es completa amb una disposició derogatòria i dues disposicions finals.

IV

Aquesta Llei s'ajusta als Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) impulsats per l'Organització de les Nacions Unides (ONU) a través de l'Agenda

2030, i compleix l'Agenda Balear 2030 del Govern de les Illes Balears atès que inclou entre les actuacions relacionades amb els ODS l'aprovació d'aquesta norma.

V

Aquesta Llei és conforme als principis de bona regulació que preveuen l'article 129 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques, i l'article 49 de la Llei 1/2019, de 31 de gener, del Govern de les Illes Balears.

S'ajusta als principis de necessitat i eficàcia, perquè amb aquesta norma es pretenen regular les mesures i accions que s'han de dur a terme en l'atenció integral de les addiccions, tant de drogodependències com d'addiccions comportamentals, en les àrees de promoció de la salut, prevenció, reducció de l'oferta, assistència, inclusió social, formació i investigació, i organització institucional, ja que el consum de drogues i les activitats i els comportaments addictius són un fenomen social de notable amplitud i extraordinària complexitat que requereix la intervenció de les administracions públiques en tots els seus àmbits.

S'ajusta al principi de proporcionalitat, perquè aquesta Llei recull la regulació imprescindible per atendre el problema social i sanitari derivat de l'ús i abús de substàncies addictives i addiccions comportamentals, i té per objectius prioritaris la reducció dels riscos i danys derivats del consum, a través de mesures preventives, de promoció de la salut i d'atenció integral a les persones addictes, mitjançant una oferta centrada en les seves necessitats i la recerca de la incorporació social efectiva.

S'ajusta al principi de seguretat jurídica, perquè la iniciativa normativa s'exerceix de manera coherent, de conformitat amb la normativa estatal i comunitària vigent en la matèria.

S'ajusta al principi de transparència, ja que amb caràcter previ a l'elaboració s'ha substanciat la consulta pública a la ciutadania a través del Portal de Transparència de la Conselleria de Presidència, a fi de recollir les aportacions que s'estimin pertinents; s'ha sotmès als tràmits d'audiència i informació pública, i s'ha sol·licitat un informe als òrgans amb competència en la matèria.

Finalment, s'ajusta als principis d'eficiència, qualitat i simplificació, ja que regula la coordinació de les actuacions entre les diferents administracions públiques competents, la qual cosa suposa una racionalització dels recursos públics i una reducció de les càrregues administratives. Així mateix, preveu un nou règim d'intervenció sobre els centres i serveis d'atenció a les persones amb addiccions amb la substitució de l'autorització prevista en la Llei 4/2005, de 29 d'abril, sobre

drogodependències i altres addiccions de les Illes Balears, per una declaració responsable que permet al centre o servei l'inici de l'activitat en el mateix moment de la presentació i sense necessitat que l'Administració dicti una resolució, amb la qual cosa es redueixen les càrregues administratives tant per a l'Administració com per a l'administrat.

TÍTOL PRELIMINAR

DISPOSICIONS GENERALS

Article 1

Objecte

1. Aquesta Llei té per objecte l'ordenació i la regulació de les competències, les activitats i les funcions en matèria d'addiccions de les administracions públiques de les Illes Balears, les entitats privades i institucions, per aconseguir la cooperació, planificació i coordinació necessàries en l'atenció integral als ciutadans amb problemes d'addicció, mitjançant la promoció de la salut, la prevenció de les conductes addictives, l'assistència i la incorporació social de les persones que pateixen addiccions.
2. La referència a les addiccions inclou els factors de risc, els consums problemàtics de substàncies i les conductes excessives susceptibles de generar addiccions comportamentals o les que encara no estan conceptualitzades com a tals.

Article 2

Àmbit d'aplicació

L'àmbit d'aplicació de la Llei és el següent:

- a) El territori de les Illes Balears.
- b) Totes les persones que es trobin en el territori de les Illes Balears. Les persones no residents quan es trobin en el territori de les Illes Balears tenen dret a l'atenció en la forma i les condicions previstes en la legislació i en els convenis nacionals i internacionals que siguin aplicables. El concebut es té per nascut per a tots els efectes d'aquesta Llei que li siguin favorables.
- c) Les administracions públiques de les Illes Balears.
- d) Qualsevol altra entitat o institució, pública o privada, quan així ho estableixi aquesta Llei.

Article 3 Àmbit material

1. D'acord amb l'article 2, l'àmbit de les addiccions al qual s'aplica aquesta norma inclou:
 - a) Les addiccions a substàncies, així com el consum problemàtic.
 - b) Les addiccions sense substància o addiccions comportamentals, així com el consum problemàtic.
 - c) Els factors de risc precursors de les anteriors, tant en consums com en conductes.

2. A l'efecte d'aquesta Llei, són substàncies addictives les següents:
 - a) El tabac.
 - b) Les begudes alcohòliques.
 - c) Les substàncies estupefaents i psicotròpiques que preveuen les convencions internacionals, sempre que compleixin els requisits exigits per l'Organització Mundial de la Salut per considerar-se droga.
 - d) Els medicaments amb potencial per crear dependència.
 - e) La nicotina i altres substàncies amb capacitat addictiva alliberades o consumides a través de les cigarretes electròniques regulades en la Directiva 2014/40/UE i altres dispositius que continguin substàncies amb capacitat de crear addicció.
 - f) Els productes d'usos domèstic o industrial i les substàncies volàtils que reglamentàriament es determinin.
 - g) Qualsevol altre element o compost no inclòs en els apartats anteriors que respongui a la definició general de substància amb capacitat addictiva referida en l'article 4.

3. Es consideren addiccions sense substància o addiccions comportamentals:
 - a) El joc patològic o ludopatia.
 - b) Les conductes excessives en l'ús de les tecnologies digitals i les noves aplicacions i, en particular, les relacionades amb l'ús de les xarxes socials, els videojocs i l'addicció al cibersexe.
 - c) Les conductes repetitives que poden portar a un trastorn addictiu (sexe, compres, etc.).

4. D'acord amb el principi de cautela, les mesures de promoció de la salut i de prevenció s'han d'estendre també a altres conductes excessives que actualment no estan conceptualitzades com a addiccions comportamentals. En virtut d'aquest principi, en els casos en què els serveis de salut considerin que la conducta excessiva presenta característiques susceptibles de generar un

patró addictiu i que la persona es podria beneficiar d'un programa terapèutic, es poden aplicar les mesures d'assistència que preveu aquesta Llei.

Article 4 **Definicions**

1. Als efectes d'aquesta Llei, s'estableixen les definicions següents:
 - a) Droga: qualsevol substància natural o de síntesi que, introduïda dins l'organisme, pugui modificar una o més funcions de la persona, la percepció de la realitat, així com la seva capacitat volitiva, i sigui capaç de generar addicció o dependència i comporti efectes nocius per a la salut i el benestar individual i social.
 - b) Addicció a substància: consum repetitiu d'una o diverses substàncies psicoactives, fins al punt que el consumidor s'intoxica de manera periòdica o contínua, i mostra un desig compulsiu de consumir-les, té una gran dificultat per interrompre voluntàriament o modificar el consum i es mostra decidit a obtenir-les per qualsevol mitjà.
 - c) Addicció sense substància o comportamental: conductes excessives que, sense consistir en el consum de substàncies psicoactives, es caracteritzen per la tendència irreprimitible i continuada a la repetició d'una conducta perjudicial per a la persona que la presenta i també per al seu entorn familiar, social i laboral directe, per la incapacitat de controlar-la malgrat intentar-ho i pel manteniment de la conducta a pesar de les conseqüències perjudicials.
 - d) Trastorn addictiu: patró desadaptat de comportament provocat per la dependència psíquica, física o de les dues classes a una substància o conducta determinada, i que repercuteix negativament en les àrees psicològica, física, familiar o social de la persona i del seu entorn.
 - e) Ús/Consum problemàtic o de risc: consum que causa dany evident o té conseqüències negatives per a l'usuari, tant si es tracta de dependència o de qualsevol altre problema físic, psíquic o social, o bé té la probabilitat o risc elevat de patir aquests danys. A més, s'hi poden incloure les conseqüències negatives que el consum ocasiona a terceres persones.
 - f) Abordatge integral: conjunt d'actuacions de caràcter biopsicosocial dirigides a persones amb problemes d'addiccions, a famílies i a la comunitat en matèria de promoció de la salut, prevenció, assistència i inclusió social.
 - g) Prevenció: conjunt d'actuacions dirigides a enfortir els factors de protecció i modificar els factors de risc associats al consum de drogues o a altres conductes addictives, amb la finalitat d'evitar que es produeixin, o bé se'n

retardi l'inici, no es converteixin en un problema per a la persona i el seu entorn o es minimitzin els danys ocasionats.

- h) Promoció de la salut: conjunt d'actuacions, prestacions i serveis destinats a fomentar la salut individual i col·lectiva i a impulsar l'adopció d'estils de vida saludables per mitjà de les intervencions adequades en matèria d'informació, comunicació i educació sanitàries.
- i) Educació per a la salut: procés d'informació i responsabilitat de la persona perquè adquireixi els coneixements, les actituds i els hàbits bàsics per a la defensa i la promoció de la salut individual i col·lectiva.
- j) Atenció: mesures dirigides a donar cobertura sanitària, psicològica i social a les persones amb problemes amb les addiccions descrites en els apartats anteriors, i que inclou:
 - Assistència: part del procés d'atenció orientada al tractament de les malalties i trastorns físics i psicològics causats pel consum, o que hi estan associats, que inclou tots els tractaments que permetin una millora de les condicions de vida dels pacients.
 - Desintoxicació: procés terapèutic que té per objectiu la interrupció de la intoxicació produïda per una substància psicoactiva exògena a l'organisme.
 - Deshabitució: conjunt de tècniques terapèutiques encaminades a l'aprenentatge d'estratègies que permetin enfrontar-se als factors de riscos associats al trastorn addictiu, amb l'objectiu final d'eliminar la dependència.
 - Programes lliures de drogues: conjunt d'intervencions flexibles i àmplies per a persones amb addiccions a substàncies i les seves famílies, l'objectiu final de les quals és l'abandó total de les drogues d'una manera progressiva per facilitar la incorporació d'aquestes persones a la societat. Aquests programes no utilitzen drogues substitutives en el marc de les seves intervencions.
 - Disminució de riscos: estratègies d'intervenció orientades a reduir o minimitzar les conseqüències negatives del consum o abús de drogues o conductes addictives.
 - Reducció de danys: estratègies d'intervenció dirigides a disminuir els efectes especialment negatius del consum de substàncies i conductes addictives, o les patologies associades.
 - Rehabilitació: fase de l'atenció que s'orienta a la recuperació o a l'aprenentatge d'estratègies i comportaments que permetin o facilitin la incorporació social.
 - Inclusió social: procés d'incorporació de la persona que pateix una addicció en el medi familiar, social, educatiu i laboral, i que cerca aconseguir unes condicions que li permetin dur una vida autònoma i responsable en igualtat de condicions que la resta de ciutadans.

- k) Xarxa d'atenció a les addiccions: conjunt de centres sanitaris i no sanitaris de les Illes Balears en els quals es fan activitats o es presten serveis relacionats amb la lluita contra les addiccions.

- 2. En matèria de productes de tabac i altres productes relacionats són aplicables les definicions que preveuen la Llei 28/2005, de 26 de desembre, de mesures sanitàries enfront del tabaquisme i reguladora de la venda, el subministrament, el consum i la publicitat dels productes del tabac, i el Reial decret 579/2017, de 9 de juny, pel qual es regulen determinats aspectes relatius a la fabricació, presentació i comercialització dels productes del tabac i els productes relacionats, i la resta de normativa aplicable en aquesta matèria.

Article 5

Principis rectors

Les actuacions que en matèria d'addiccions es duguin a terme a la comunitat autònoma de les Illes Balears s'han d'ajustar als principis rectors següents:

- a) **Universalitat:** totes les persones tenen el dret de rebre les prestacions del sistema i d'utilitzar els serveis necessaris per fer front a la seva addicció.
- b) **Equitat:** totes les persones han de tenir igualtat d'oportunitats per desenvolupar i mantenir la seva salut.

Les persones han de poder desenvolupar el seu màxim potencial de salut independentment del sexe, posició social o altres factors socials. Els recursos s'assignen segons les seves necessitats.

La perspectiva de gènere s'ha d'entendre com un enfocament particular de l'equitat, que cerca eliminar els desavantatges o desigualtats existents entre homes i dones.

- c) **Accessibilitat:** tots els usuaris han de disposar de serveis adequats en tot el territori de les Illes Balears, amb independència del lloc de residència.
- d) **Participació:** garantia, foment i suport de la participació comunitària en la formulació de les polítiques d'atenció a les addiccions i en l'aplicació de les mesures de prevenció, assistència i incorporació de les persones addictes.
- e) **Qualitat:** els serveis han de satisfer les necessitats i les demandes amb uns nivells equiparables als establerts en les recomanacions dels organismes nacionals i internacionals, i han de tenir en compte l'opinió dels professionals del sector i les expectatives dels ciutadans, dels familiars i dels usuaris.

- f)* Globalitat: consideració dels aspectes sanitaris, psicològics, socials i educatius, amb un abordatge individual, de grups socials i comunitaris, des d'una perspectiva integral i interdisciplinària.
- g)* Transversalitat: coordinació i cooperació intersectorial i interinstitucional.
- h)* Normalització i integració: utilització de les xarxes i dels recursos d'atenció normalitzats amb atenció a l'entorn familiar i social.
- i)* Responsabilitat pública i coordinació institucional d'actuacions: basada en els principis de planificació, desconcentració, descentralització i autonomia en la gestió dels programes i serveis, així com en la participació activa de les entitats en el disseny de les polítiques d'actuació.
- j)* Promoció activa d'hàbits de vida saludables i de la cultura de la salut.
- k)* Flexibilitat, tractant d'adequar la Llei a les característiques canviants del fenomen de les addiccions i complementant-la amb la reglamentació necessària i ajustada a les necessitats de cada moment.
- l)* Consideració de les addiccions com una malaltia, amb repercussions en les esferes biològica, psicològica i social de la persona, així com en l'entorn familiar o de convivència de les persones.
- m)* Consideració prioritària de les polítiques i actuacions preventives en matèria d'addiccions.
- n)* Avaluació contínua dels resultats dels programes i de les actuacions que es duguin a terme en matèria d'addiccions en coordinació amb els plans sectorials amb què les addiccions puguin estar interrelacionades.

Article 6

Drets i deures

1. Els usuaris dels serveis i centres públics i privats en els quals es tractin les addiccions tenen els drets següents:
 - a)* A la informació sobre els serveis als quals poden accedir en cada moment, i als requisits i a les exigències que planteja el seu tractament.
 - b)* A la confidencialitat.
 - c)* A rebre un tractament adequat des d'un centre autoritzat.

- d) A la voluntarietat per iniciar i acabar un tractament.
 - e) A la informació completa i comprensible sobre el procés de tractament que segueixen, així com a rebre informe per escrit sobre la seva situació i el tractament que han seguit o segueixen.
 - f) A la igualtat d'accés als dispositius assistencials.
 - g) Al respecte a la seva personalitat, dignitat i intimitat, sense que se'ls pugui discriminar per cap causa.
2. Les persones que utilitzin els serveis específics d'atenció a les addiccions han de complir les obligacions establertes per als usuaris en les normes sectorials dels centres sanitaris i no sanitaris.

Article 7

Contingut dels drets i deures

1. El Govern de les Illes Balears pot establir reglamentàriament el contingut i l'abast dels drets reconeguts en l'article anterior.
2. Els centres d'atenció a les persones amb addiccions han de disposar d'informació accessible sobre els drets i deures dels pacients i de fulls de reclamació i suggeriments, a més de mitjans per informar el públic i per atendre les seves reclamacions.

Article 8

Protecció de les persones menors d'edat

1. Les administracions públiques han de vetlar per la protecció de les persones menors d'edat i, de manera específica, en els casos d'indefensió, maltractaments o violència produïts per la vinculació parental o tutorial de la persona menor d'edat amb persones amb problemes d'addiccions.
2. D'acord amb el que preveu l'apartat anterior, els centres i serveis que formen part de la xarxa d'atenció a les addiccions de les Illes Balears tenen l'obligació d'informar els serveis de protecció de menors de qualsevol situació d'indefensió, maltractament o violència que els afecti i puguin conèixer en el curs d'un tractament. Ambdós serveis han de treballar conjuntament per resoldre aquestes situacions. En qualsevol cas, davant un possible conflicte d'interessos, preval l'interès de la persona menor d'edat.
3. Els establiments sanitaris i les administracions públiques competents en matèria de protecció de menors han de reforçar la informació relativa als casos d'intoxicació per qualsevol tipus de drogues relacionades amb menors

de divuit anys.

4. En el marc del Pla Nacional sobre Drogues, la conselleria competent ha de notificar al Sistema Espanyol d'Alerta Primerenca (SEAT) les noves substàncies psicoactives que es detectin.

TÍTOL I PROMOCIÓ DE LA SALUT I PREVENCIÓ DE LES ADDICCIONS

Capítol I Promoció de la salut

Article 9 Objectius de la promoció de la salut en l'àmbit de les addiccions

La promoció de la salut s'ha d'orientar a la consecució dels objectius següents:

- a) Potenciar els entorns saludables.
- b) Formular polítiques públiques saludables.
- c) Promocionar, des de la perspectiva individual i comunitària, els usos i conductes positives envers la salut.
- d) Facilitar a les persones les eines que els permetin adoptar conductes saludables tendents al manteniment i a la millora de la seva salut i del seu benestar emocional.
- e) Incorporar perspectives de promoció de la salut en els programes de prevenció d'addiccions i en els centres de tractament.

Article 10 Educació per a la salut en matèria d'addiccions

1. L'educació per a la salut, com a instrument de la promoció de la salut, és una estratègia bàsica per promoure la responsabilitat personal i social, i propiciar el desenvolupament de valors, habilitats i actituds personals que condueixin a la millora de la salut personal i col·lectiva.
2. El Govern de les Illes Balears ha de desenvolupar plans i polítiques d'educació per a la salut sobre les addiccions en els seus àmbits corresponents, preferentment dirigits a les persones menors d'edat i a la joventut.
3. L'educació per a la salut s'ha de dirigir a fomentar estils de vida saludable, fomentar un oci de qualitat i establir eines de participació activa entre les persones per evitar les addiccions a substàncies amb capacitat addictiva i a les addiccions sense substància o comportamentals, inclosos els factors de risc precursors de les addiccions referides.

4. L'educació per a la salut implica totes les persones i grups que, pel seu àmbit d'actuació, puguin afavorir i facilitar l'extensió de l'estratègia, en particular respecte de les persones o col·lectius especialment vulnerables.
5. L'educació per a la salut, com a estratègia, ha d'utilitzar les metodologies disponibles al seu abast, principalment la gestió del coneixement per part de professionals de la salut, l'educació individualitzada i col·lectiva, els mitjans de comunicació de masses i les tecnologies digitals i les noves aplicacions, amb la finalitat d'arribar a un ampli sector de la societat.

Capítol II

Prevenió de les addiccions

Article 11

Prevenió de les addiccions

1. La prevenió de les addiccions i la promoció de la salut són els eixos primordials en les actuacions de les administracions públiques de les Illes Balears en matèria d'addiccions.
2. Les mesures de prevenió s'apliquen a les addiccions, als factors de risc, als consums problemàtics i a les conductes excessives susceptibles de generar addiccions comportamentals.
3. La prevenió ha de seguir les línies d'actuació següents:
 - a) La disminució de la demanda de consum de substàncies o conductes de risc i conductes excessives.
 - b) Les mesures de control o reducció de l'oferta.
4. La prevenió s'ha d'abordar des de diferents àmbits, a través de mesures generals dirigides al conjunt de la població i de mesures específiques dirigides a les persones o grups en situació de risc o vulnerabilitat, amb la finalitat de reforçar-ne la protecció i reduir els factors de risc.

Article 12

Objectius generals de la prevenió de les addiccions

Les administracions públiques de les Illes Balears, en l'àmbit de les seves competències respectives, han de promoure, fomentar, desenvolupar, coordinar, supervisar i avaluar tota classe de programes i actuacions que tinguin els objectius següents:

- a) Elaborar programes d'educació per a la salut que contribueixen a augmentar les alternatives i les oportunitats per adoptar estils de vida

- saludables.
- b) Contribuir a modificar les actituds i els comportaments de la població en general respecte de les addiccions i generar una consciència social solidària i participativa.
 - c) Establir estratègies per conèixer els problemes relacionats amb el consum de drogues i/o conductes excessives o de risc.
 - d) Intervenir sobre els factors de risc o de protecció, tant psicològics i conductuals com familiars, socials i ambientals, que incideixen en l'aparició del problema, i afavorir el desenvolupament d'actituds, hàbits i valors positius cap a la salut i la vida.
 - e) Contribuir, mitjançant els programes educatius, a evitar o retardar l'edat d'inici en el consum de drogues i d'altres substàncies amb capacitat addictiva i de les conductes que puguin derivar en el desenvolupament d'addiccions comportamentals.
 - f) Treballar en el desenvolupament de les capacitats personals, promovent l'adopció de pautes de moderació i responsabilitat en conductes i consums que presenten el risc de generar addiccions.
 - g) Oferir informació contrastada a la població sobre les substàncies i les conductes que puguin generar dependència i els efectes i les conseqüències derivades de l'ús o abús.
 - h) Dissenyar estratègies per eliminar o limitar els consums problemàtics de risc i abusos a substàncies addictives, així com a altres conductes excessives amb el risc de generar addiccions comportamentals, i disminuir-ne la presència, promoció i venda.
 - i) Promoure la formació de professionals en matèria de prevenció d'addiccions.
 - j) Desenvolupar campanyes de sensibilització i informatives que afavoreixin estils de vida saludables, en col·laboració amb els mitjans de comunicació, sobre els efectes de les drogues i les conductes excessives.
 - k) Potenciar la informació sobre els efectes de les drogues i les conductes excessives mitjançant la coordinació entre els professionals, la realització de protocols d'actuació conjunta i l'intercanvi d'experiències.

Article 13

Principis bàsics de la prevenció de les addiccions

1. Les actuacions que en matèria de prevenció de les addiccions duguin a terme les administracions públiques de les Illes Balears en col·laboració amb entitats privades i institucions s'emmarquen dins l'àmbit general de promoció i educació per a la salut.
2. S'han d'afavorir les actuacions encaminades a la protecció de la població enfront de les addiccions, mitjançant la proposta de pautes d'acció alternatives i la potenciació de la sensibilitat social sobre el fenomen de les addiccions, conjuntament amb el foment de la responsabilitat individual sobre la pròpia salut i la de la comunitat.
3. Els programes preventius de les addiccions s'han de dirigir preferentment a sectors concrets de la població i han de combinar el caràcter educatiu orientat a la modificació d'actituds i hàbits amb la promoció de comportaments incompatibles amb el consum i l'abús. Aquests programes han de ser sistemàtics en les seves actuacions i permanents en el temps, s'han de basar en l'evidència científica i ser avaluables.
4. Els àmbits d'actuació preventiva són l'educatiu, el familiar, el comunitari, el laboral i el judicial i penitenciari. Les actuacions entre els òrgans del Govern de les Illes Balears competents en matèria de salut i els agents comunitaris s'han de coordinar amb la finalitat de dur a terme estratègies i programes per promoure hàbits saludables, informar i/o abordar la problemàtica social, atendre el conjunt de la població i prestar atenció especial a les persones i grups exposats a factors de risc, les persones menors d'edat i els col·lectius o persones en situació de vulnerabilitat.

Article 14

Actuacions de prevenció d'addiccions en l'àmbit educatiu

1. Les conselleries competents en matèria de salut i d'educació són les responsables d'introduir els programes de l'educació per a la salut en tots els centres docents no universitaris de la comunitat autònoma de les Illes Balears, tant públics com privats. L'educació per a la salut s'ha d'integrar en les activitats escolars a través de la incorporació en el projecte educatiu del centre.
2. Els programes d'educació per a la salut als quals fa referència el punt anterior han d'incloure continguts generals o específics sobre la prevenció de les addiccions adequats al cicle escolar en què es desenvolupin.
3. La conselleria competent en matèria d'educació ha d'adoptar les mesures de prevenció que s'han de desenvolupar, les quals han d'anar dirigides a la

informació i sensibilització sobre els riscos associats al consum i les conductes addictives, al desenvolupament de projectes educatius de centres amb currículum dels temes relacionats amb les addiccions, i al desenvolupament de programes de formació per a professionals i familiars o responsables. A aquest efecte ha d'impulsar la participació de les associacions de famílies.

4. Amb la finalitat de garantir la qualitat de les accions en aquest àmbit, les comissions d'Educació i de Salut de les Illes Balears han de revisar les propostes d'actuació.
5. El Govern de les Illes Balears, en col·laboració amb la Universitat de les Illes Balears, ha de promoure la formació en aspectes vinculats amb l'educació per a la salut i, especialment, en l'abordatge de les addiccions.

Article 15

Actuacions de prevenció d'addiccions en l'àmbit familiar

Les administracions públiques han de dur a terme, de manera coordinada i en l'àmbit de les competències respectives, les actuacions següents en matèria de prevenció d'addiccions en l'àmbit familiar:

- a) Promoure factors de protecció de la família, millorant les competències educatives i de gestió familiar, reduint els factors de risc i reforçant el paper de la família com a agent de la salut, especialment respecte de les famílies que tenen menors d'edat.
- b) Establir sistemes de col·laboració i coordinació efectius i eficients entre els organismes públics competents, les organitzacions, les entitats socials, les associacions i els agents que intervinguin en aquest àmbit d'actuació.
- c) Adoptar mesures de prevenció dirigides a la informació i la sensibilització sobre els riscos associats al consum i a les conductes addictives, al desenvolupament de programes de formació i assessorament i a la intervenció educativa, i apostar per la implicació de la intervenció comunitària. La finalitat és reduir els factors de risc i incrementar els factors de protecció, reforçant la funció de la família com a agent de prevenció.

Article 16

Actuacions de prevenció d'addiccions en l'àmbit comunitari

Les actuacions preventives sobre les addiccions en l'àmbit comunitari són les següents:

- a) Impulsar la realització de programes de prevenció i assistència de les addiccions i implantar programes de detecció precoç mitjançant la coordinació

amb les institucions, els recursos i els agents comunitaris. Aquest àmbit integra els serveis, els recursos i els professionals que treballen amb diferents col·lectius poblacionals i que desenvolupen les seves actuacions en diferents àrees: juvenil, judicial i penitenciària, laboral, d'oci, activitats recreatives, serveis sociocomunitaris i empresarials.

- b) Promoure la implicació efectiva i la participació coordinada de les administracions públiques entre si i amb les organitzacions, les entitats socials i els agents socials de la comunitat.
- c) Promoure la mobilització, la participació i la implicació de les institucions, les organitzacions i les associacions de la comunitat.
- d) Coordinar, en el marc dels plans d'addiccions municipals, els programes de prevenció que es desenvolupin en el municipi, de conformitat amb els criteris i les directrius del pla autonòmic sobre addiccions de les Illes Balears.
- e) Promoure, per part de les institucions responsables de les polítiques de cada col·lectiu, la formació i la capacitat específica en matèria de prevenció en cadascuna de les àrees; promoure mesures i actuacions enfocades a la protecció de la salut, i aplicar mesures concretes de prevenció i de reducció del risc, facilitant la coordinació entre els organismes implicats.
- f) Promoure mesures i actuacions dirigides a protegir la salut dels usuaris dels establiments, dels locals i de les instal·lacions destinats a espectacles i activitats recreatives, amb la col·laboració de les organitzacions empresarials del sector.

Article 17

Actuacions de prevenció d'addiccions en l'àmbit laboral

1. Les administracions públiques competents han d'impulsar la realització de programes de prevenció i assistència d'addiccions i han d'implantar programes de detecció precoç mitjançant els serveis sanitaris normalitzats de les empreses. En el disseny, l'execució i l'avaluació d'aquests programes poden participar els sindicats, les organitzacions empresarials, els serveis de prevenció i també els consells de salut laboral en les empreses i institucions.
2. Les administracions públiques competents per raó de la matèria, a través del procediment establert, declararan empreses saludables i solidàries les que destaquin per la protecció de la salut dels treballadors i per la col·laboració en el procés de reinserció laboral de les persones drogodependents. També poden establir mesures i incentius que estimulin la participació empresarial. Així mateix, han de promoure la realització de cursos de formació i

sensibilització en el sector hotel·ler de les Illes Balears per garantir la prohibició de venda de begudes alcohòliques a menors d'edat.

Article 18

Actuacions de prevenció d'addiccions en l'àmbit judicial i penitenciari

El Govern de les Illes Balears, en l'àmbit de les seves competències, ha de dur a terme les actuacions següents:

- a) Col·laborar amb l'administració penitenciària per a la realització de programes d'educació sanitària i d'atenció a persones recluses amb problemes de dependència i a les seves famílies, i ha d'impulsar programes d'assistència mèdica, jurídica, psicològica i social a les persones drogodependents que estiguin en espera d'un procediment judicial en el marc de la jurisdicció penal o immerses en el procediment, en col·laboració amb l'administració judicial.
- b) Promoure programes que facilitin la incorporació social i laboral de les persones recluses i drogodependents o amb altres addiccions en acabar la condemna.
- c) Proporcionar, a través de recursos públics o privats acreditats, alternatives per a les peticions de compliment de mesures de seguretat, suspensió de l'execució de la pena o compliment de la pena en un centre terapèutic formulades per l'administració judicial.
- d) Desenvolupar, en l'àmbit de la justícia juvenil, programes d'educació per a la salut i de tractament terapèutic per a les persones menors amb problemes de dependència, en coordinació amb tots els organismes implicats.

TÍTOL II

ATENCIÓ A LES PERSONES AMB ADDICCIONS I INCLUSIÓ SOCIAL

Capítol I

Atenció a les persones amb addiccions

Article 19

Principis bàsics

Correspon a la conselleria competent en matèria sanitària proporcionar l'atenció sanitària a les persones amb addiccions o en risc de patir-ne i coordinar amb els centres i serveis socials l'atenció sociosanitària a aquest col·lectiu.

El model d'atenció a les addiccions s'ha d'adaptar als principis següents:

- a) L'oferta terapèutica ha de ser accessible i diversificada, gratuïta en els termes establerts en la normativa aplicable, professionalitzada i de caràcter interdisciplinari. S'ha de fonamentar en programes assistencials basats en la persona com a individu i amb flexibilitat d'objectius terapèutics.
- b) L'atenció s'ha de prestar preferentment integrada en el mitjà més proper a l'hàbitat de la persona i del seu entorn sociofamiliar, amb una ordenació territorial que garanteixi la cobertura assistencial a tota la població de la comunitat autònoma.
- c) L'atenció sanitària s'ha de dirigir principalment a la desintoxicació i a la deshabituació, a la disminució de riscos, a la reducció de danys i a la millora de les condicions generals de la salut i de la qualitat de vida de les persones que presenten addicció.
- d) L'atenció ha de promoure la precocitat en les intervencions quant a la detecció dels factors de risc, el cribratge i la derivació.
- e) Els serveis d'atenció primària, de les unitats de conductes addictives i de les unitats de salut mental han de mantenir una coordinació efectiva per a la detecció, l'orientació i, si escau, la derivació i el tractament d'addiccions.
- f) Les administracions públiques han de garantir l'assistència sanitària i psicosocial a les persones amb problemes d'addicció i a les seves famílies en condicions d'equitat amb altres malalties, per assegurar la qualitat i l'eficiència dels diferents serveis i programes integrats en la xarxa pública assistencial del sistema sanitari i de serveis socials. Amb la finalitat de cercar la normalització, l'assistència s'ha de prestar dins estructures i dispositius ordinaris i comuns a tot el sistema sanitari, i evitar processos que impliquin l'estigmatització o excepcionalitat de les persones amb addiccions.
- g) Les administracions competents en aquesta matèria han de procurar una provisió de recursos adequada a les necessitats d'assistència i la seva integració, coordinació orgànica i funcional.
- h) Les administracions competents poden complementar l'oferta pública a través de convenis i contractes amb entitats privades i organitzacions no governamentals degudament acreditades.

Article 20

Nivells assistencials

1. La xarxa d'atenció a les addiccions de les Illes Balears s'estructura en tres nivells bàsics d'intervenció i l'atenció ha de seguir la seqüència següent:

- a) El primer nivell està format pels serveis d'atenció primària de la salut i de serveis socials, els serveis d'urgència sanitària i els programes que es puguin desenvolupar per a la informació, l'orientació, la motivació, el diagnòstic i la detecció precoç.
 - b) El segon nivell, específic per a addiccions, està format per equips ambulatoris interdisciplinaris de les unitats de conductes addictives (UCA), que estan integrades dins la xarxa de l'atenció primària, la funció específica de les quals és el disseny i el desenvolupament dels plans terapèutics individualitzats. L'oferta inclou el tractament de totes les addiccions i incorpora els programes terapèutics que es puguin fer de manera ambulatoria.
 - c) El tercer nivell ha d'oferir els programes i els serveis necessaris per a les persones que, per les característiques de la seva dependència o les seves circumstàncies personals, requereixen un tipus d'atenció o de serveis sanitaris i socials que no es puguin subministrar de manera ambulatoria.
2. Les funcions bàsiques de cada nivell, la tipologia i els tipus de centres i serveis que comprenen, els circuits terapèutics i la jerarquització dels recursos, les condicions d'accés i derivació de persones amb addiccions s'han de desenvolupar d'acord amb les línies estratègiques de l'administració competent.
 3. S'ha de desplegar la normativa específica i reguladora del funcionament i els perfils dels professionals de les UCA.

Article 21

Assistència sanitària i sociosanitària

1. El Govern de les Illes Balears ha de fomentar la investigació i la implantació de noves tècniques i programes terapèutics i d'inclusió que puguin contribuir a la millora de l'eficàcia i l'eficiència dels serveis.
2. Així mateix, ha de vetlar per l'existència de programes i de serveis adequats a les diferents tipologies de problemes i de persones usuàries, a les diverses etapes de motivació i als diferents nivells i objectius del tractament, des de programes de reducció de riscos i de danys fins a programes lliures d'addiccions. Les persones usuàries de tots aquests programes i serveis tenen dret a rebre l'assistència mèdica, psicològica i social que necessitin.

3. El Govern de les Illes Balears ha de fomentar activitats d'educació sanitària, educació per a la salut, assessorament i suport psicològic a persones amb addiccions o en risc de patir-ne i als seus familiars.
4. La conselleria competent en matèria de salut ha de promoure programes de prevenció de la salut orientats de manera prioritària a col·lectius de risc i a les seves famílies.
5. La conselleria competent en matèria de salut ha de fomentar la creació de programes específics dirigits a la població drogodependent de cronicitat alta i risc sanitari màxim, sense perjudici que aquestes persones usuàries puguin accedir, també, a altres recursos assistencials per atendre les seves necessitats mèdiques, psicològiques, educatives o socials.
6. La xarxa d'atenció a les addiccions de les Illes Balears ha d'incorporar programes específics d'atenció a l'abús i a la dependència de qualsevol substància i a conductes addictives. En tot cas, hi ha d'haver serveis, centres o programes de desintoxicació i deshabitació consistents en l'assistència hospitalària, recursos ambulatoris i residencials per a persones adultes i menors, en col·laboració amb l'administració pública competent.

Article 22

Objectius de l'assistència sanitària i sociosanitària

Les administracions públiques, en l'àmbit de les seves competències, han de vetlar per:

- a) Estimular la demanda assistencial i el contacte de les persones amb problemes de dependència o amb el risc de patir-ne amb els dispositius assistencials del sistema, garantir-ne el lliure accés i la gratuïtat de les prestacions de conformitat amb la normativa aplicable.
- b) Impulsar els programes d'inclusió social i laboral com a objectiu del procés d'atenció, a través de la coordinació i el treball conjunt dels serveis assistencials i d'inclusió social.
- c) Donar assistència i suport a les famílies afectades.
- d) Millorar els nivells de salut i de qualitat de vida de les persones amb addiccions.
- e) Potenciar una cultura social que afavoreixi la solidaritat i la col·laboració de la comunitat en l'assistència i la integració social que inclogui un rebuig al consum de drogues o una decisió responsable envers l'ús, juntament amb el respecte cap a les persones dependents.

- f) Conèixer l'evolució dels productes, les formes d'ús o consum i les característiques dels consumidors per poder-se anticipar a les necessitats i adaptar els programes i serveis a les noves demandes emergents.

Capítol II

La inclusió social

Article 23

Criteris d'actuació

La inclusió social forma part indissoluble del procés d'atenció de la persona amb addiccions. Des del primer moment de l'acolliment de la persona amb problemes d'addiccions s'ha de treballar amb l'objectiu de la inserció.

La inclusió social ha de ser integral. Per a això, qualsevol dels models d'intervenció que s'apliquin ha de tenir com a objectiu promoure la millora de la qualitat de vida de les persones per aconseguir actituds i hàbits d'autonomia personal, autoestima i assumpció de responsabilitats.

Article 24

Els programes d'inclusió social i laboral

Les administracions públiques, d'acord amb els marcs competencials respectius, han de vetlar per la inclusió social i laboral adequades de la persona amb addiccions en el seu entorn i per l'assessorament i el suport psicològic i social continuat dels seus familiars. De manera específica, han de promoure el següent:

- a) Acords entre institucions i entitats per aconseguir una atenció global a les necessitats de salut i inclusió dels usuaris.
- b) Programes destinats a cobrir les necessitats específiques de les persones amb addiccions o en risc de patir-ne.
- c) La coordinació entre els programes assistencials i els específics d'inclusió social i laboral per assegurar un abordatge integral i continuat.

Capítol III

De la investigació, la formació i la participació social

Article 25

Investigació

La conselleria competent en matèria de salut ha de promoure el següent:

- a) Enquestes periòdiques i estudis epidemiològics, sanitaris, econòmics i socials per saber la incidència, la prevalença i la problemàtica de les addiccions a la comunitat autònoma de les Illes Balears.
- b) Línies d'investigació bàsica i aplicada en l'àmbit de la prevenció, l'assistència, el tractament i la formació en matèria d'addiccions.
- c) Un sistema d'informació, coordinat i integrat en les xarxes assistencials respectives, per obtenir i analitzar les dades que facilitin l'assessorament i l'orientació necessaris sobre la prevenció i el tractament de les addiccions.

Article 26

Formació en matèria d'addiccions

1. El Govern de les Illes Balears, en col·laboració amb les administracions públiques amb competències en la matèria i les entitats que treballen en addiccions, ha de determinar les accions formatives interdisciplinàries dels col·lectius relacionats amb la prevenció, l'assistència i la inclusió social de les persones amb addiccions o en risc de patir-les.
2. Igualment, ha de fomentar la formació especialitzada en matèria d'addiccions a través de programes específics.
3. Les administracions públiques han de posar esment especial a la promoció, la informació i la formació del voluntariat social, de manera que es fomenti la millora de la participació ciutadana en els programes i les actuacions sobre addiccions.

Article 27

Foment de la participació social

En matèria de participació social, les administracions públiques han de dur a terme les actuacions següents:

- a) Promoure la participació de les associacions ciutadanes en les actuacions d'investigació, prevenció, atenció i inclusió social dels dependents a través de subvencions, concerts, convenis o qualsevol altra modalitat.
- b) Fomentar, de manera preferent, la participació social de les persones amb problemàtica d'addiccions o en risc de patir-ne o que estiguin en procés d'inclusió, perquè col·laborin en les activitats esmentades en l'apartat anterior o en altres de caràcter cívic i social.
- c) Mantenir línies estables de coordinació i col·laboració amb les associacions ciutadanes que desenvolupin iniciatives relacionades amb les necessitats

socials que plantegen les dependències.

TÍTOL III REDUCCIÓ DE L'OFERTA

Capítol I

Productes del tabac, dispositius susceptibles d'alliberament de nicotina i sense nicotina, productes a base d'herbes per fumar, productes del tabac nous i productes del tabac sense combustió

Secció 1a

Limitacions a la venda, al subministrament i consum del tabac

Article 28

Limitacions a la venda i al subministrament dels productes del tabac

1. Es prohibeixen la venda i el subministrament de productes del tabac a les persones menors de divuit anys en el territori de les Illes Balears. Així mateix, es prohibeix vendre o lliurar a persones menors de divuit anys qualsevol producte d'imitació del tabac que pugui afavorir o incitar a l'ús d'aquest producte o d'altres.
2. La venda i el subministrament al detall de productes del tabac només es podran fer en els establiments que formin part de la xarxa d'expendedoris del tabac i timbre o a través de màquines expenedores situades en establiments que disposin de l'autorització administrativa atorgada pel Comissionat per al Mercat de Tabacs.

No es pot instal·lar la màquina expenedora de tabac sense disposar de l'autorització prèvia en vigor del Comissionat. Les empreses de subministrament d'aquestes màquines han de comprovar que l'establiment en què s'instal·li la màquina té aquesta autorització.

3. Si es descobreix la venda manual de tabac en establiments diferents dels estancs, l'autoritat intervinent ha d'aplicar les mesures cautelars que preveu l'article 78 d'aquesta Llei.
4. Queda expressament prohibida la venda o el subministrament de tabac en qualsevol altre lloc o mitjà diferent dels que estableix el punt 2 d'aquest article, sense perjudici que als establiments tancats que comptin amb l'autorització administrativa atorgada pel Comissionat per al Mercat de Tabacs se'ls permeti la venda manual de cigarrets i cigars petits proveïts de capa natural.
5. En els establiments autoritzats per a la venda i el subministrament de productes del tabac s'ha d'exigir a les persones que comprin productes del

tabac o qualsevol accessori relacionat que acreditin la majoria d'edat mitjançant un document d'identitat de valor oficial, tret que sigui evident la majoria d'edat. Si en aquests establiments hi ha disposats per a la venda productes no relacionats amb el tabac els clients dels quals puguin ser persones menors d'edat, no es pot exhibir publicitat o ofertes que incentivin o indueixin al consum de tabac.

6. La venda i el subministrament de productes del tabac a través de màquines expenedores s'han de fer d'acord amb les condicions que preveu la Llei 28/2005, de 26 de desembre, de mesures sanitàries enfront del tabaquisme i reguladora de la venda, el subministrament, el consum i la publicitat dels productes del tabac.
7. Es prohibeix la comercialització, la venda i el subministrament de cigarrets i cigars petits no proveïts de capa natural en unitats soltes o en paquets de menys de vint unitats. Així mateix, es prohibeix la comercialització del tabac d'ús oral.
8. Es prohibeix, en l'exercici d'una activitat comercial o empresarial, el lliurament, el subministrament o la distribució de mostres de qualsevol producte del tabac, siguin gratuïtes o no, i la venda de productes del tabac amb descompte. Es presumeix que el lliurament, el subministrament o la distribució de mostres té lloc en l'exercici d'una activitat comercial o empresarial quan la fa directament el fabricant, productor, distribuïdor, importador o venedor.
9. Queda expressament prohibida la venda o el subministrament al detall de productes del tabac de manera indirecta o no personal, mitjançant la venda a distància o procediments similars.

Article 29

Informació sobre la prohibició de la venda de productes del tabac

1. Els establiments en què estigui autoritzada la venda i el subministrament de productes del tabac han d'instal·lar en un lloc visible cartells que informin, en llengua catalana i castellana, de la prohibició de la venda de productes del tabac a les persones menors de divuit anys i que adverteixin sobre els perjudicis per a la salut derivats del consum.
2. Quan la venda i el subministrament es facin a través de màquines expenedores, en la superfície frontal d'aquestes màquines s'ha de fer constar de manera visible un cartell amb la indicació, en llengua catalana i castellana, de la prohibició del consum i la venda del tabac a les persones menors de divuit anys i dels efectes nocius que el consum té per a la salut.
3. La persona titular física o jurídica dels establiments en què estigui autoritzada

la venda i el subministrament de productes del tabac, tant si és de forma directa com a través de màquines expenedores, és responsable del compliment de l'obligació d'informar sobre aquesta prohibició.

Article 30

Llocs on es prohibeixen la venda i el subministrament de productes del tabac

Sense perjudici del que disposen els articles anteriors, queden prohibits la venda i el subministrament de productes del tabac en els llocs següents:

- a) Centres i dependències de les administracions públiques i entitats de dret públic.
- b) Centres sanitaris o de serveis socials i les seves dependències.
- c) Centres docents, independentment de l'edat de l'alumnat i del tipus d'ensenyament.
- d) Centres culturals.
- e) Instal·lacions i centres esportius.
- f) Centres d'atenció, d'oci i d'esplai dels menors d'edat.
- g) En qualsevol altre lloc, centre o establiment on estigui prohibit el consum, tret dels establiments en què es puguin situar màquines expenedores.

Article 31

Drets de les persones no fumadores

En cas de conflicte, i tenint en compte la promoció i la protecció de la salut, el dret de les persones no fumadores, en les circumstàncies en què es puguin veure afectades pel consum del tabac, preval sobre el dret a fumar.

Article 32

Limitacions al consum de productes del tabac

1. Queda expressament prohibit el consum de productes del tabac en tots els espais tancats d'ús públic o col·lectiu i en qualsevol dels llocs següents:
 - a) Centres de treball públics i privats, incloent-hi els espais a l'aire lliure pertanyents a aquests centres.
 - b) Centres i dependències de les administracions públiques i entitats de dret

públic, incloent-hi els espais a l'aire lliure pertanyents, així com els accessos immediats i les voreres circumdants.

- c) Centres, serveis o establiments sanitaris, inclosos els espais a l'aire lliure o coberts situats en els seus recintes, així com els accessos immediats i les voreres circumdants.

Sense perjudici del que estableix aquest punt, en els hospitals psiquiàtrics i en les àrees psiquiàtriques dels hospitals, públics i privats, de les Illes Balears, es permet fumar als pacients en les zones exteriors dels seus edificis a l'aire lliure i en les sales tancades habilitades a aquest efecte, d'acord amb el que preveu l'article 33 d'aquesta Llei. A més, s'han de facilitar a aquests pacients els mitjans necessaris per al tractament del seu tabaquisme o la reducció del consum de tabac.

- d) Centres docents i formatius, incloent-hi els espais a l'aire lliure d'aquests centres, els accessos immediats i les voreres circumdants.
- e) Instal·lacions esportives, incloent-hi els espais a l'aire lliure, els accessos immediats i les voreres circumdants i els bars o restaurants situats en els seus recintes.
- f) Llocs on es duguin a terme espectacles públics, llevat dels espais totalment a l'aire lliure.
- g) Zones destinades a l'atenció directa al públic, siguin tancades o a l'aire lliure.
- h) Centres comercials, incloent-hi les grans superfícies i galeries, llevat dels espais a l'aire lliure.
- i) Centres d'atenció social, centres de dia, associacions de gent gran, tallers ocupacionals, centres d'acolliment i centres de persones menors d'edat.
- j) Centres d'oci o esplai en general, llevat dels espais a l'aire lliure.
- k) Centres d'oci o esplai destinats a persones menors d'edat, i parcs temàtics freqüentats per persones menors d'edat.
- l) Centres culturals, sales de lectura, d'exposició, de biblioteca, de conferències i museus.
- m) Sales de festa, de cinema, de teatre i d'espectacles públics que es facin en espais tancats, així com en establiments de joc o d'ús públic en general.

- n) Àrees o establiments on s'elaborin, transformin, preparin, degustin o venguin aliments, incloent-hi els llocs d'aliments dels mercats a l'aire lliure.
- o) Ascensors i elevadors.
- p) Recintes dels caixers automàtics i altres espais tancats de característiques similars.
- q) Estacions d'autobusos, vehicles o mitjans de transport col·lectiu urbà i interurbà, vehicles de transport d'empresa, taxis, ambulàncies, funiculars i telefèrics, excepte en espais a l'aire lliure.
- r) Tots els espais del transport suburbà (vagons, andanes, passadissos, escales i estacions, etc.), llevat dels espais que estiguin completament a l'aire lliure.
- s) Estacions i mitjans de transport ferroviari i marítim, tret dels espais a l'aire lliure. Ports i aeroports d'àmbit competencial de la comunitat autònoma de les Illes Balears.
- t) Estacions de servei i similars.
- u) Vehicles de transport particulars quan transportin persones menors d'edat i dones embarassades.
- v) Hotels, hostals i establiments anàlegs, excepte en els espais comuns a l'aire lliure. No obstant això, es poden habilitar habitacions fixes per a fumadors, sempre que compleixin els requisits que estableix l'article 33 d'aquesta Llei. També està prohibit fumar en les balconades i en les terrasses de les habitacions de no fumadors d'aquests establiments.
- w) Bars, restaurants i altres establiments de restauració tancats, excepte en les terrasses totalment descobertes o que, estant cobertes, estiguin envoltades només per dues parets, considerant la façana de l'edifici com una paret i entenent per paret qualsevol superfície o pantalla mòbil o fixa, de qualsevol tipus de material o altura que divideix o tanca un espai.

Les terrasses que no compleixin aquests requisits no poden tenir sobre les taules, barres o qualsevol altra superfície cendrers destinats a llosques i restes del tabac.

- x) Recintes o parcs delimitats en els quals hi ha àrees de jocs infantils que contenen equipaments o condicionaments destinats específicament per al joc i l'esplai de persones menors d'edat.

- y) Zones comunes d'edificis privats i comunitats de veïns.
 - z) Seus d'associacions, penyes esportives, gastronòmiques, culturals, casetes de fira, festivals i qualsevol altre esdeveniment. No és aplicable a reunions ocasionals de familiars o amics que no estiguin constituïts com a associacions formals, sempre que aquestes reunions no es facin en llocs on està prohibit fumar.
2. S'han de senyalitzar tots els espais, en els accessos i a l'interior, en els quals està prohibit el consum del tabac, segons el model disponible en la seu electrònica de la conselleria competent per raó de la matèria.
 3. En la concessió de llicències municipals d'instal·lació de terrasses s'ha d'advertir els titulars de l'obligació de complir aquesta Llei.
 4. Si un establiment disposa de dos tipus d'activitats, a l'hora d'establir el tipus d'espai de què es tracti preval l'activitat per a la qual té llicència municipal. No obstant això, si totes les activitats estan recollides en la llicència, preval la més restrictiva quant a les disposicions que estableix aquesta Llei.

Article 33

Excepcions a les limitacions del consum del tabac

1. Als clubs de persones fumadores legalment constituïts com a tals, no els és aplicable el que disposa aquesta Llei en relació amb la prohibició de fumar i la publicitat, la promoció i el patrocini de productes del tabac, sempre que aquestes activitats es duguin a terme a l'interior de la seva seu social i sempre que només hi siguin presents únicament i exclusivament socis majors d'edat.

En cap cas no es permet l'entrada de persones menors d'edat en aquests clubs.

2. Als efectes d'aquesta Llei, el club privat de fumadors ha de complir els requisits següents:
 - a) Han de ser entitats amb personalitat jurídica sense ànim de lucre i no incloure entre les seves activitats o objecte social la comercialització o la compravenda de qualsevol béns o productes consumibles.
 - b) No poden estar situats en establiments d'hostaleria ni en altres establiments on estigui prohibit fumar.

- c) Han de ser espais tancats i independents, sense cap tipus de connexió física, com ara portes, finestres o qualsevol element que impliqui el pas de persones, aliments, begudes o qualsevol tipus de béns de consum o d'activitat.
 - d) No és possible cap tipus de connexió mercantil entre un establiment comercial d'hostaleria o de qualsevol altre tipus amb el club privat per a fumadors.
 - e) Els elements de separació física respecte de l'exterior, incloses les portes i finestres, han de ser opaques per impedir la visibilitat de la possible publicitat o promoció dels productes del tabac des de l'exterior del local. No poden disposar de cartell anunciador o indicador del club.
 - f) Han de complir tots els requisits legals que estableix la Llei orgànica 1/2002, de 22 de març, reguladora del dret d'associació. Els documents legals de constitució del club, d'acord amb la Llei orgànica esmentada, han d'estar disponibles per a la inspecció sanitària amb la finalitat de comprovar que es tracta d'un club de fumadors legalment constituït, a més de la resta de requisits legals establerts.
 - g) No es permet que els socis serveixin begudes o menjar o qualsevol altre tipus de béns de consum o serveis, ni tampoc la col·locació de màquines expenedores encara que estiguin lliures de despeses.
 - h) Han de disposar d'extractors de fum o qualsevol altre sistema d'eliminació de fum.
3. Es permet el consum de tabac en els espais a l'aire lliure i en les zones habilitades per fumar dels centres considerats de residència habitual o temporal de gent gran, d'estudiants majors de divuit anys i dels centres penitenciaris o d'internament psiquiàtric de mitjana i llarga estada, les quals han d'estar separades de la resta de les dependències, senyalitzades i ventilades amb dispositius d'eliminació de fums, i han de ser d'ús exclusiu de les persones residents fumadores.
4. En els llocs designats en la lletra v) de l'article anterior es poden reservar fins a un 30 % d'habitacions fixes per a hostes fumadors, sempre que es compleixin els requisits següents:
- a) Estar en àrees separades de la resta d'habitacions i amb ventilació independent o amb altres dispositius per a l'eliminació de fums.
 - b) Estar senyalitzades amb cartells permanents.

- c) Informar prèviament la clientela del tipus d'habitació que es posa a la seva disposició.
- d) No permetre l'accés de les persones treballadores a aquestes habitacions mentre hi hagi algun client en l'interior, excepte en casos d'emergència.

Secció 2a

Limitacions a la venda, al subministrament i consum de dispositius susceptibles d'alliberament de nicotina i sense nicotina, productes a base d'herbes per fumar, productes del tabac nous i productes del tabac sense combustió

Article 34

Limitacions a la venda i al subministrament de dispositius susceptibles d'alliberament de nicotina i sense nicotina

El subministrament i la venda de dispositius susceptibles d'alliberament de nicotina i sense nicotina i els envasos de recàrrega, comercialitzats amb les condicions de seguretat i etiquetatge degudes, s'han de fer d'acord amb les limitacions següents:

- a) Es prohibeix vendre o subministrar dispositius susceptibles d'alliberament de nicotina i sense nicotina i els envasos de recàrrega a les persones menors de divuit anys. En els establiments de venda s'ha d'exigir a tothom, llevat que sigui evident que són majors d'edat, acreditar aquesta majoria mitjançant un document d'identitat de valor oficial.
- b) Es prohibeixen, en l'exercici d'una activitat comercial o empresarial, el lliurament, el subministrament o la distribució de mostres de qualsevol dispositiu susceptible d'alliberament de nicotina i sense nicotina i els envasos de recàrrega, siguin gratuïtes o no, i la venda d'aquests articles amb descompte a persones menors.

Es presumeix que el lliurament, el subministrament o la distribució de mostres té lloc en l'exercici d'una activitat comercial o empresarial quan l'efectua directament el fabricant, productor, distribuïdor, importador o venedor.

Article 35

Limitacions al consum de dispositius susceptibles d'alliberament de nicotina i sense nicotina

S'ha d'aplicar el mateix règim que estableixen els articles 32 i 33 d'aquesta Llei per al consum de productes del tabac pel que fa al consum de dispositius susceptibles d'alliberament de nicotina.

Article 36

Informació sobre la prohibició de venda

1. En els llocs en què es comercialitzin dispositius susceptibles d'alliberament de nicotina i sense nicotina i els envasos de recàrrega s'han d'instal·lar, en un lloc visible, cartells indicatius que informin, en llengua catalana i castellana, de la prohibició de venda d'aquests productes a persones menors de divuit anys i d'advertiment que poden perjudicar la salut.
2. A l'entrada dels centres i les dependències en què hi hagi prohibició de consum de dispositius susceptibles d'alliberament de nicotina i sense nicotina s'han de col·locar, en un lloc visible, de forma llegible i en llengua catalana i castellana, cartells que anunciïn la prohibició de consumir-ne.
3. L'administració sanitària ha de vigilar els riscos que poden tenir per a la salut humana aquests dispositius, i pot adoptar les mesures cautelars que preveuen aquesta Llei i la resta de normativa sanitària vigent.

Article 37

Productes a base d'herbes per fumar i similars

Al consum de productes a base d'herbes per fumar i similars s'ha d'aplicar el mateix règim que estableixen els articles 32 i 33 d'aquesta Llei per al consum del tabac.

Article 38

Productes del tabac nous i productes del tabac per escalfament sense combustió

Al consum de productes del tabac nous i productes del tabac per escalfament sense combustió s'ha d'aplicar el mateix règim que estableixen els articles 28, 32 i 33 d'aquesta Llei per al consum del tabac.

Secció 3a

Limitacions a la publicitat i la promoció sobre productes del tabac, dispositius susceptibles d'alliberament de nicotina i sense nicotina, productes a base d'herbes per fumar, productes del tabac nous i productes del tabac per escalfament sense combustió

Article 39

Limitacions a la publicitat i la promoció de productes del tabac, dispositius susceptibles d'alliberament de nicotina i sense nicotina, productes a base d'herbes per fumar, productes del tabac nous i productes del tabac per escalfament sense combustió

1. Es prohibeix la publicitat i la promoció de productes del tabac, dispositius susceptibles d'alliberament de nicotina i sense nicotina, productes a base d'herbes per fumar i productes del tabac nous i productes del tabac per escalfament sense combustió en tota classe de mitjans o suport, en qualsevol centre, lloc i espai (incloses les màquines expendedores) i en els serveis que ofereix la societat de la informació.
2. S'exceptuen de la prohibició anterior:
 - a) Les publicacions destinades exclusivament als professionals que intervenen en el comerç d'aquests productes.
 - b) Les publicacions que continguin publicitat de productes del tabac, dispositius susceptibles d'alliberament de nicotina i sense nicotina, productes a base d'herbes per fumar amb tabac, productes del tabac nous i productes del tabac per escalfament sense combustió editades o impreses en països que no formin part de la Unió Europea, sempre que aquestes publicacions no estiguin destinades principalment al mercat comunitari, tret que vagin dirigides principalment a les persones menors d'edat.
3. Es prohibeix en els mitjans de comunicació editats a la comunitat autònoma de les Illes Balears l'emissió de programes i imatges en els quals els presentadors, persones a les quals s'entrevista, col·laboradors o convidats apareguin fumant productes del tabac, dispositius susceptibles d'alliberament de nicotina i sense nicotina, productes a base d'herbes, productes nous i productes del tabac per escalfament sense combustió, o esmentin o mostrin directament o indirectament marques, noms comercials, logotips o altres signes identificatius d'aquests productes.
4. No poden patrocinar o finançar activitats esportives ni culturals les persones físiques o jurídiques l'activitat principal de les quals sigui la fabricació, venda, promoció o distribució de productes del tabac, dispositius susceptibles d'alliberament de nicotina i sense nicotina, productes a base d'herbes per fumar, productes nous i productes del tabac per escalfament sense combustió si això comporta la publicitat del patrocini o la difusió de marques, símbols o imatges relacionades amb aquests productes.
5. Està prohibida la promoció d'aquests productes mitjançant la difusió entre persones menors d'edat, per qualsevol mitjà, de prospectes, cartells,

invitacions i qualsevol classe d'objecte en què s'esmentin les marques dels productes, les empreses productores o els establiments on es consumeixen.

Capítol II **Begudes alcohòliques**

Secció 1a

Limitacions a la venda, al subministrament, a la tinença i al consum de begudes alcohòliques

Article 40

Limitacions a la venda i al subministrament de begudes alcohòliques

1. Es prohibeixen la venda i el subministrament de begudes alcohòliques a persones menors de divuit anys en qualsevol tipus d'establiment situat en el territori de les Illes Balears.
2. Es prohibeix vendre o subministrar a persones menors d'edat qualsevol producte que imiti els envasos de begudes alcohòliques.
3. Queda prohibida la venda o el subministrament de begudes alcohòliques a través de màquines expenedores.
4. Es prohibeix la tinença d'alcohol entre les persones menors d'edat.
5. Es prohibeixen la venda i el subministrament de begudes alcohòliques en els llocs següents:
 - a) Centres docents i educatius que imparteixin ensenyaments a alumnat de fins a divuit anys.
 - b) Locals, centres i instal·lacions que, per les activitats o serveis que ofereixin, estiguin preferentment destinats a persones menors d'edat.
 - c) Centres i dependències de les administracions públiques i entitats de dret públic dependents o vinculades.
 - d) Centres sanitaris, sociosanitaris i de serveis socials i culturals.
 - e) Instal·lacions i centres esportius durant les activitats esportives.
 - f) Centres d'assistència a persones menors.
 - g) Locals (bars, cafeteries o cantines) situats en empreses de transport públic destinats a l'ús dels treballadors.
 - h) La via pública, excepte en terrasses o en cas d'activitats i esdeveniments que comptin amb l'autorització municipal expressa, sempre que es garanteixi la protecció dels menors.

6. Es permet la venda de begudes alcohòliques de fins a vint graus en cafeteries, cantines i restaurants dels llocs següents:
 - a) Centres que imparteixin ensenyament a majors de divuit anys, inclosos els centres universitaris.
 - b) Hospitals.
 - c) Dependències de les administracions públiques.
 - d) Estacions de servei d'autovies o autopistes.
 - e) Espais recreatius, com ara parcs temàtics i d'altres d'entreteniment i de divulgació del coneixement, excepte els de contingut per a menors.
7. En els establiments comercials de les Illes Balears es prohibeix la venda de begudes alcohòliques en els termes que preveu la disposició addicional segona de la Llei 11/2014, de 15 d'octubre, de comerç de les Illes Balears.

Article 41

Informació sobre la prohibició de la venda de begudes alcohòliques

1. En els centres i establiments descrits en l'article anterior s'ha d'informar de la prohibició de la venda de begudes alcohòliques mitjançant un cartell col·locat en un lloc visible, en llengua catalana i castellana com a mínim.
2. En els llocs i establiments en què estigui permesa la venda de begudes alcohòliques s'ha de col·locar un cartell, en un lloc perfectament visible, que adverteixi, en llengua catalana i castellana com a mínim, de la prohibició de la venda de begudes alcohòliques a persones menors d'edat.
3. El titular d'aquests establiments és el responsable del compliment de l'obligació de col·locar aquests cartells informatius.

Article 42

Limitacions al consum de begudes alcohòliques

1. Es prohibeix el consum de begudes alcohòliques a les persones menors de divuit anys.
2. Es prohibeix el consum de begudes alcohòliques a les persones durant el temps que estiguin prestant un servei, i concretament a les següents:
 - a) El personal de centres i serveis sanitaris, socio-sanitaris o socials, públics o

privats.

- b) El personal docent dels centres educatius o formatius, públics o privats.
- c) El personal dels cossos de la policia local, protecció civil i emergències.
- d) El personal conductor de vehicles destinats al transport de passatgers o de productes perillosos, sense perjudici del límit màxim permès d'acord amb el Reial decret 1428/2003, de 21 de novembre, pel qual s'aprova el Reglament general de circulació.
- e) Qualsevol altra persona que realitzi activitats que si es fessin sota els efectes provocats per begudes alcohòliques podrien posar en risc o causar dany contra la seva vida o integritat física o la de terceres persones.

Article 43

Limitacions a l'accés a llocs on se serveixin begudes alcohòliques

1. Queda prohibida l'entrada de les persones menors de setze anys en bars, discoteques, sales de festa, sales d'espectacles, bars de copes on es venen o consumeixen begudes alcohòliques, tret que vagin acompanyades dels seus progenitors o persones responsables, tret d'esdeveniments destinats exclusivament a persones menors d'edat, als quals són aplicables els articles anteriors sobre venda, consum i subministrament.
2. Tots aquests establiments i locals han de tenir obligatòriament senyalitzada i visible aquesta prohibició en l'entrada als recintes, i es pot exigir la identificació de les persones usuàries que hi acudeixin per verificar-ne la majoria d'edat.

Secció 2a

Limitacions a la promoció i publicitat de begudes alcohòliques

Article 44

Limitacions a la promoció de begudes alcohòliques

1. Quan l'activitat de promoció del consum de begudes alcohòliques es dugui a terme amb motiu de fires, mostres i activitats similars, la promoció s'ha de fer en espais diferenciats i separats, i no s'hi permet l'accés a les persones menors d'edat. En l'entrada a aquests esdeveniments s'ha de col·locar un cartell que adverteixi d'aquesta prohibició.
2. Queda prohibit qualsevol tipus de promoció que pugui induir al consum abusiu de begudes alcohòliques, especialment les que puguin incitar-hi per mitjà d'ofertes, premis, sorteigs, concursos o rebaixes dels preus, tant en els

establiments on estigui autoritzada la venda i dispensació com en activitats que es facin en espais a l'aire lliure.

3. Es prohibeix la promoció de begudes alcohòliques mitjançant la difusió entre persones menors d'edat, per qualsevol mitjà, de prospectes, cartells, invitacions i qualsevol altra classe d'objecte en el qual s'esmentin begudes alcohòliques, marques o empreses productores, o els establiments en què es consumeixen.
4. Els establiments de venda de begudes alcohòliques no poden col·locar aquestes begudes en zones de pas o sobre la via pública, ni se'n permet l'autodispensació.
5. No es poden utilitzar begudes alcohòliques com a premi o incentiu en la promoció d'articles, béns, serveis o activitats de cap tipus en què puguin participar persones menors d'edat.

Article 45

Limitacions a la publicitat en matèria de begudes alcohòliques

1. La publicitat sobre begudes alcohòliques ha de respectar, en tot cas, les limitacions següents:
 - a) No pot anar dirigida específicament a persones menors d'edat ni a dones embarassades, ni en particular presentar persones menors d'edat o gestants consumint begudes alcohòliques.
 - b) Queda prohibida la utilització de la imatge i la veu de persones menors d'edat en la publicitat de begudes alcohòliques. A més, aquestes persones no poden protagonitzar, de cap manera, informacions i anuncis publicitaris, ni figurar-hi.
 - c) No es pot associar el consum d'alcohol a una millora del rendiment físic, a la conducció de vehicles o al maneig d'armes, ni fer l'efecte que aquest consum contribueix a l'èxit social o sexual, ni suggerir que té propietats terapèutiques o un efecte estimulants o sedants, o que constitueix un mitjà per resoldre conflictes. Tampoc no es pot associar aquest consum a pràctiques educatives, sanitàries o esportives.
 - d) No es pot estimular el consum immoderat de begudes alcohòliques o oferir una imatge negativa de l'abstinència o de la sobrietat en relació amb aquest consum, ni subratllar com a qualitat positiva de les begudes l'alt contingut alcohòlic.
2. Només es poden fer reproduccions gràfiques de les marques o noms

comercials que estiguin degudament registrats, a les quals, en tot cas, hi ha d'haver la menció, amb caràcters ben visibles, dels graus d'alcohol de la beguda a què es refereixen.

3. Queda prohibida la publicitat exterior de begudes alcohòliques en suports situats a una distància inferior a cent metres lineals de la porta d'accés dels centres educatius d'educació infantil, primària i secundària.
4. Es prohibeix la publicitat de begudes alcohòliques en els locals públics següents:
 - a) Els destinats a un públic integrat predominantment per persones menors de divuit anys.
 - b) Centres sanitaris, socials, sociosanitaris i educatius, així com els seus accessos.
 - c) Cinemes i locals on es facin espectacles.
 - d) Interior dels transports públics, estacions i establiments.
 - e) Dependències de les administracions públiques.
 - f) Instal·lacions i centres esportius.
5. Es prohibeix la publicitat de marques, objectes o productes que, per la seva denominació, vocabulari, grafisme o manera de presentació o qualsevol altra causa, puguin derivar de manera indirecta o encoberta en publicitat de begudes alcohòliques.

Article 46

Publicitat de begudes alcohòliques en mitjans de comunicació

1. Els diaris, les revistes i altres publicacions, així com qualsevol mitjà de comunicació auditiu, visual o audiovisual, sigui imprès, electrònic o digital, editats a la comunitat autònoma de les Illes Balears estan sotmesos a les limitacions següents:
 - a) S'hi prohibeix la inclusió de publicitat de begudes alcohòliques, si van dirigits a persones menors de divuit anys.
 - b) En la resta de casos, es prohibeix que la publicitat de begudes alcohòliques aparegui en la primera pàgina, en les pàgines d'esports, en les que continguin espais dirigits a persones menors de divuit anys i en les dedicades a passatemps.

2. Es prohibeix l'emissió de programes de televisió des dels centres emissors de televisió i realitzats a la comunitat autònoma de les Illes Balears en què les persones que presenten el programa, o les que hi siguin entrevistades, apareguin devora begudes alcohòliques o n'esmentin les marques, noms comercials, logotips i altres signes identificatius o associats a aquests productes.
3. Queda prohibida l'emissió de publicitat de begudes alcohòliques des dels centres emissors de ràdio ubicats a la comunitat autònoma de les Illes Balears durant l'horari comprès entre les 06.00 i les 22.00 hores.
4. Queda prohibida l'emissió de publicitat sobre begudes alcohòliques, inclòs el denominat *emplaçament de producte*, des dels centres de televisió situats a la comunitat autònoma de les Illes Balears durant l'horari comprès entre les 06.00 i les 22.00 hores.

S'entén per *emplaçament de producte* la tècnica publicitària, utilitzada sobretot en els mitjans de comunicació audiovisuals, que consisteix en la inserció del producte, la marca o el missatge dins del contingut del programa.

Capítol III

Actuacions sobre altres substàncies

Article 47

Control d'estupefaents i psicòtrops

L'administració sanitària ha de controlar la producció, la prescripció i la dispensació de substàncies estupefaents i psicòtrops, en el marc de la legislació vigent, així com les vendes de productes naturals amb efectes psicotròpics.

Article 48

Control de substàncies químiques

1. El Govern de les Illes Balears, en el marc de les seves competències, ha de regular les condicions i la presentació per a la venda de substàncies i productes comercials que puguin produir efectes nocius per a la salut i crear dependència, amb la finalitat d'evitar-ne l'ús com a drogues.
2. Els productes que continguin aquestes substàncies no es poden presentar de manera que, pel color, forma, grafisme o altres circumstàncies, puguin atreure especialment l'atenció de les persones menors d'edat.

Article 49

Inhalants, coles i altres substàncies

1. Es prohibeix la venda a persones menors de divuit anys de coles i altres productes químics que puguin produir efectes nocius per a la salut i creïn dependència o produeixin efectes no desitjables. En cas de dubte sobre l'edat de la persona, el responsable de la venda ha de sol·licitar el document oficial que n'acrediti la identitat.
2. La persona titular de la conselleria competent en matèria sanitària ha de determinar reglamentàriament la relació de productes a què es refereix aquest article.
3. Les administracions públiques han de vetlar per evitar usos inadequats, per impropis en relació amb aquells per als quals han estat autoritzats, de medicaments, productes farmacèutics, productes alimentaris o qualssevol substàncies d'ús legal i comerç lícit, quan se sospiti que aquests usos inadequats poden generar efectes nocius per a la salut, o qualssevol dels efectes associats al concepte droga, com ara alteracions funcionals, de percepció o volitives, o generar addiccions.

Article 50

Substàncies abusives en l'esport

1. Es prohibeixen la prescripció i la dispensació de fàrmacs en les pràctiques esportives que augmentin, de manera artificial, la capacitat física i que produeixin danys a la salut, llevat dels casos justificats de necessitat terapèutica.
2. El Govern de les Illes Balears, en el marc de les seves competències, ha d'adoptar les mesures necessàries per eliminar l'ús de les substàncies prohibides pels organismes esportius nacionals i internacionals.
3. El Govern de les Illes Balears, en el marc de les seves competències, ha d'adoptar les mesures necessàries per al control i la inspecció de la distribució i la venda de les substàncies que es puguin desviar per a un ús il·lícit a fi de millorar el rendiment esportiu.
4. Les noves substàncies psicoactives que es comuniquin a través del Sistema Espanyol d'Alerta Primerenca, encara que no figurin en la llista de substàncies il·legals, tindran aquesta consideració.

TÍTOL IV

LES ADDICCIONS SENSE SUBSTÀNCIES

Capítol I

El joc patològic

Article 51 El joc patològic

1. El Govern de les Illes Balears ha de promoure la sensibilització i la informació entre tots els col·lectius sobre el potencial addictiu dels jocs i les apostes presencials i en línia, i ha de fomentar l'assistència psicològica i social a les persones afectades.

Com a mesures de prevenció enfront de situacions de risc o perill, la conselleria competent en matèria sanitària ha d'impulsar mesures relacionades amb el joc. A aquest efecte, s'ha d'informar les persones usuàries, mitjançant campanyes de sensibilització, cartells o avisos, que el joc s'ha d'entendre com una activitat lúdica en lloc d'una font d'ingressos i que s'ha de practicar de forma moderada i controlada.

2. La conselleria competent en matèria sanitària ha de promoure la formació en matèria de joc responsable entre els titulars dels establiments de joc i apostes i el personal que hi treballa.
3. En els establiments de joc han de quedar clarament visibles cartells amb la indicació que la pràctica abusiva dels jocs i les apostes pot produir ludopatia.
4. Les persones titulars dels establiments de joc i apostes s'han d'implicar en una política organitzativa en matèria de joc responsable i assegurar la formació del seu personal en aquest aspecte, no concedir préstecs ni concessions de pagament als usuaris, moderar el potencial addictiu de l'oferta, investigar sobre els elements que potencien el caràcter addictiu i reduir-ne els efectes, disposar d'espais físics i sonors respectuosos i fomentar la responsabilitat social corporativa del sector del joc envers la societat, el medi ambient i els valors ètics.

Article 52 Limitacions sobre l'activitat i la publicitat del joc

L'activitat del joc, així com la seva publicitat, queda subjecta al que preveuen la Llei 8/2014, d'1 d'agost, del joc i les apostes a les Illes Balears, i la normativa que la desplega, així com a qualsevol altra disposició normativa internacional, estatal o autonòmica aplicable.

Capítol II Tecnologies digitals

Article 53

Tecnologies digitals

Amb la finalitat de prevenir els riscos que pot generar l'ús excessiu de les tecnologies digitals, les administracions públiques han de dur a terme les actuacions següents:

- a) Promoure la realització d'actuacions i programes específics de protecció a les persones menors d'edat, dirigits a l'adquisició d'habilitats que permetin fer un bon ús de les tecnologies digitals, de manera segura i adequada.
- b) Promoure programes específics de protecció de les persones menors d'edat pel que fa a la seguretat en les pantalles, així com de control i limitació del temps de connexió, i disposar d'aquests programes.
- c) Fomentar la responsabilitat social i implicar la comunitat educativa (famílies, professionals, alumnat) en la formació i el desenvolupament d'actuacions en l'ús responsable i segur de les tecnologies digitals per part de les persones menors.
- d) Augmentar les mesures de protecció i d'ús responsable de les tecnologies digitals dels joves menors d'edat, com ara informació sobre riscos associats a l'ús excessiu i inclusió de missatges preventius en les pàgines web, les xarxes socials, les aplicacions i els videojocs.
- e) Ajudar les famílies perquè puguin detectar comportaments addictius al cibersexe mitjançant l'observació de canvis dràstics en els hàbits de vida. D'aquesta manera, s'ha de promoure la protecció dels col·lectius més vulnerables enfront dels continguts de les pàgines web en què s'ofereixen serveis sexuals.

TÍTOL V

CENTRES I SERVEIS D'ATENCIÓ A LES PERSONES AMB ADDICCIONS

Capítol I

Inici d'activitat dels centres i serveis d'atenció a les persones amb addiccions i tipus de centres i serveis

Article 54

Declaració responsable i requisits

1. Tots els centres i serveis, públics o privats, que duguin a terme activitats i/o programes terapèutics de prevenció i atenció de les addiccions han de presentar, amb caràcter previ o simultani a l'inici de l'activitat o activitats, una declaració responsable dirigida a l'òrgan que correspongui de la conselleria competent en matèria sanitària, segons el model que es posi a la seva disposició en la seu electrònica d'aquesta conselleria.

En les activitats i/o els programes terapèutics d'atenció a les addiccions s'entenen englobades l'assistència, la desintoxicació, la deshabitació, els

programes lliures de drogues, la disminució de riscos, la reducció de danys, la rehabilitació i la incorporació social, i la investigació en l'àmbit de les Illes Balears.

2. S'exclouen de l'obligació de presentar la declaració responsable les persones titulars dels centres que realitzin l'activitat d'atenció sanitària a persones drogodependents que estiguin inscrites en el Registre de centres, serveis i establiments sanitaris de les Illes Balears, dependent de la conselleria competent en matèria sanitària.
3. Els centres i serveis previstos en els punts anteriors han de complir, com a mínim, els requisits següents:
 - a) Disposar d'una persona que exerceixi la direcció del centre o servei o persona responsable del centre o servei.
 - b) Disposar de personal tècnic qualificat en les àrees de salut, social, psicologia, laboral i, si escau, educació, amb la indicació de les funcions de cadascun, segons el tipus d'activitats que duguin a terme.
 - c) Disposar de documents escrits sobre els programes d'actuació que han de dur a terme, amb el detall dels mètodes i les tècniques que han d'utilitzar i els objectius que persegueixen.
 - d) Disposar d'un reglament de règim intern o condicions de funcionament i d'accés de les persones usuàries, que necessàriament ha d'incloure el compliment dels drets i deures dels usuaris que s'estipulen en aquesta Llei.
 - e) Tenir un registre de persones usuàries, expedients personals, registre d'ingressos i altes, llibre o fulls de reclamació a la disposició de les persones usuàries i dels seus familiars, i un règim de preus dels diferents serveis quan es tracti de centres privats.
4. La documentació acreditativa dels requisits establerts en el punt anterior ha d'estar a disposició de la conselleria competent en matèria sanitària en qualsevol moment.
5. El règim jurídic aplicable al procediment de declaració responsable és el que preveuen la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques, i la Llei 3/2003, de 26 de març, de règim jurídic de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.
6. Qualsevol modificació de les dades declarades s'ha de comunicar a la direcció general competent, segons el model que estableixi a aquest efecte i que ha d'estar disponible en la seu electrònica de la conselleria competent en matèria de salut.

Article 55

Tipologia de centres i serveis

En funció de les activitats que duguin a terme els centres o serveis d'atenció a les persones amb addiccions, es poden classificar de la manera següent:

- a) Sanitaris: els que realitzen tractament mèdic i/o psicològic, amb l'ús d'opiacis o no en el tractament.

Aquests centres o serveis han d'estar inscrits en el Registre de centres, serveis i establiments sanitaris de les Illes Balears de la conselleria competent en matèria de salut, i poden ser els següents:

- centres de tractament ambulatori
- centres de desintoxicació hospitalària
- centres residencials
- unitats mòbils

- b) No sanitaris: els que duen a terme activitats no incloses en els centres o serveis sanitaris, com poden ser els centres d'acolliment, els centres de dia o de nit, o els centres o serveis d'emergència social.

Article 56

Centres i serveis elaboradors i/o dispensadors de metadona

1. Els centres i serveis de tractament amb opiacis han de disposar de l'acreditació corresponent de la conselleria competent en matèria de salut, amb l'informe previ de la Comissió d'Acreditació, Avaluació i Control de Centres i Serveis de Tractaments amb Opiacis de les Illes Balears, en els termes establerts en la normativa vigent.
2. Per obtenir aquesta acreditació s'ha de presentar una sol·licitud davant la conselleria competent en matèria de salut, segons el model disponible en la seu electrònica de l'administració sanitària. La sol·licitud d'acreditació de l'activitat d'elaboració i/o dispensació de metadona en les oficines de farmàcia ha d'estar signada per totes les persones titulars.
3. Juntament amb la sol·licitud, s'ha d'adjuntar la documentació següent:
 - a) Memòria justificativa en què figurin la persona o entitat responsable, l'equip que conforma la plantilla, les activitats que duen a terme i el sistema de confidencialitat de la informació que generin. Queden excloses de la presentació d'aquesta memòria les oficines de farmàcia de les Illes Balears encarregades de l'elaboració i la dispensació o, si escau, només dispensació, de metadona.

En el cas que es tracti d'un centre d'elaboració i/o dispensació de metadona, han de fer constar en la memòria el procés de custòdia.

- b) Un registre de persones usuàries, que s'ha de comunicar a l'administració sanitària en la forma i la periodicitat que aquesta determini.
4. Tots els centres i serveis estan obligats a proporcionar anualment la informació que la direcció general competent els requereixi per emplenar memòries i estadístiques, o la que consideri necessària en qualsevol moment.

Capítol II

Registre de centres i serveis d'atenció a les persones amb addiccions de les Illes Balears

Article 57

Registre

1. Es crea el Registre de centres i serveis d'atenció a les persones amb addiccions de les Illes Balears, que s'adscriu a la direcció general que correspongui de l'administració sanitària, en el qual s'han d'inscriure, d'ofici, els centres i serveis que preveu el capítol anterior que hagin presentat la declaració responsable corresponent, així com els que figurin inscrits en el Registre de centres, serveis i establiments sanitaris de les Illes Balears com a centres d'atenció sanitària a persones drogodependents.
2. En el cas dels centres sanitaris inscrits en el Registre de centres, serveis i establiments sanitaris de les Illes Balears com a centres d'atenció sanitària a persones drogodependents, la Direcció General de Recerca en Salut, Formació i Acreditació ha de comunicar aquesta inscripció a la Direcció General de Salut Pública i Participació en el termini de tres dies perquè aquesta els inscrigui en el Registre de centres i serveis d'atenció a les persones amb addiccions de les Illes Balears.
3. Aquest Registre té caràcter públic i es pot sol·licitar en qualsevol moment la certificació acreditativa de la inscripció. Es garanteix la confidencialitat de les dades de caràcter personal d'acord al que disposen el Reglament (UE) 2016/679 del Parlament Europeu i del Consell, de 27 d'abril de 2016, i la Llei orgànica 3/2018, de 5 de desembre, de protecció de dades personals i garantia dels drets digitals. També s'ha de garantir que el tractament i la cessió es fan d'acord amb la normativa de protecció de dades de caràcter personal.
4. S'ha de comunicar a la conselleria competent en matèria de salut qualsevol modificació de les dades declarades en el seu moment, als efectes d'actualització i per motius d'exactitud del Registre.

TÍTOL VI ORGANITZACIÓ I COMPETÈNCIES DE LES ADMINISTRACIONS PÚBLIQUES

Capítol I Competències

Article 58 Competències del Govern de les Illes Balears

Corresponen al Govern de les Illes Balears les competències següents:

- a) Dur a terme les funcions de planificació general de les mesures i les actuacions que preveu aquesta Llei, coordinar les funcions i els serveis que en aquesta matèria desenvolupin les administracions públiques de les Illes Balears i les entitats públiques i privades, així com avaluar-los.
- b) Impulsar una política global preventiva que, mitjançant actuacions coordinades de la comunitat i les administracions públiques, incideixin sobre tots els factors que puguin afavorir el consum de drogues i altres substàncies addictives i el desenvolupament d'altres trastorns addictius en la societat.
- c) Aprovar la normativa i les disposicions reglamentàries en l'àmbit de les addiccions derivades d'aquesta Llei.
- d) Aprovar el pla autonòmic sobre addiccions de les Illes Balears elaborat per la Conselleria de Salut i Consum.
- e) Exercir la potestat inspectora i sancionadora en els termes que preveu aquesta Llei.

Article 59 Competències de la conselleria competent en matèria de salut

Corresponen a la conselleria competent en matèria de salut les competències següents:

- a) Coordinar les actuacions en matèria d'addiccions que es duguin a terme a les Illes Balears i la gestió dels recursos específics que li destini l'Administració pública.
- b) Elaborar estratègies i/o plans sobre addiccions i controlar-ne l'aplicació a la comunitat autònoma de les Illes Balears.
- c) Coordinar-se amb altres institucions, altres comunitats autònomes i amb el Pla Nacional sobre Drogues.
- d) Impulsar actuacions encaminades a la prevenció de les addiccions i avaluar-les, així com coordinar l'atenció integral dels pacients.
- e) Assessorar les administracions públiques insulars i municipals en el camp de les addiccions.

- f) Investigar sobre l'ús de drogues, els efectes en la població i l'aparició de noves addiccions.
- g) Inscriure d'ofici els centres i serveis en el Registre de centres i serveis d'atenció a les persones amb addiccions de les Illes Balears.
- h) Establir un sistema centralitzat d'informació, documentació i recollida de dades sobre addiccions que permeti fer el seguiment i l'avaluació continuada del consum de drogues i de les addiccions comportamentals, i les problemàtiques associades.
- i) Establir criteris per valorar la idoneïtat de les actuacions en prevenció d'addiccions que es pretenguin dur a terme en el territori de la comunitat autònoma de les Illes Balears.

Article 60

Els consells insulars

Sense perjudici de les actuacions que els pugui atribuir la legislació vigent, correspon als consells insulars, en l'àmbit territorial respectiu, dur a terme les actuacions que marquin les estratègies o el pla autonòmic d'addiccions i, en tot cas, les següents:

- a) Col·laborar amb la conselleria amb competència en matèria de salut en la planificació i la coordinació de les actuacions en matèria d'addiccions per a cada illa i proporcionar la informació de les actuacions realitzades.
- b) Elaborar i aprovar els plans insulars sobre addiccions que es desenvolupin en cada illa, i proveir programes i serveis segons les prioritats i els criteris establerts en el pla autonòmic sobre addiccions de les Illes Balears.
- c) Assessorar les corporacions locals i donar-los suport en l'elaboració dels seus programes i plans sobre addiccions en el marc del pla autonòmic sobre addiccions.
- d) Assistir els municipis en matèria d'addiccions i cooperar-hi tècnicament i econòmicament.
- e) Dirigir i coordinar els programes de prevenció d'addiccions, d'acord amb les previsions del pla autonòmic sobre addiccions de les Illes Balears.
- f) Crear i mantenir els centres de serveis socials d'àmbit supramunicipal específics i d'inclusió social per a persones amb addiccions, segons les previsions del pla autonòmic sobre addiccions de les Illes Balears.
- g) Promocionar la participació social i el suport a les institucions privades que operin en l'àmbit territorial de cada consell insular.
- h) Fomentar l'actuació municipal en l'àmbit de les addiccions.

Article 61

Els municipis

1. Sense perjudici de les competències que els pugui atribuir a la legislació vigent, són actuacions de tots els ajuntaments, en el seu àmbit territorial, les següents:
 - a) Participar en la planificació i la coordinació de les actuacions en matèria d'addiccions que es duguin a terme en el municipi i proporcionar la informació de les actuacions realitzades.
 - b) Desenvolupar les polítiques específiques de prevenció en matèria d'addiccions, fonamentalment en l'àmbit familiar i comunitari.
 - c) Procurar la inclusió social de les persones amb problemàtica d'addiccions i desenvolupar els plans de formació professional i d'ocupació d'aquest col·lectiu.
 - d) Vetlar, en el marc de les seves competències, pel compliment de les diferents mesures de control que estableixen aquesta Llei i la legislació estatal.
 - e) Elaborar, aprovar i executar els plans municipals d'actuacions sobre addiccions, en coordinació i de conformitat amb els criteris establerts pel pla autonòmic d'addiccions.
 - f) Procurar la formació i el reciclatge en matèria d'addiccions del personal al servei de l'Administració municipal i donar suport a les associacions i les entitats que duguin a terme, en el municipi, els programes i les actuacions que preveu el pla autonòmic d'addiccions.
 - g) Promocionar la participació social en aquesta matèria en el seu àmbit territorial.
 - h) Inspeccionar i exercir la potestat sancionadora sobre les matèries de la seva competència.
2. Els municipis de menys de 20.000 habitants que no tinguin la capacitat econòmica i de gestió suficients poden actuar de forma mancomunada.

Article 62

Col·laboració en la gestió de les actuacions de la Llei

1. El Govern de les Illes Balears, els consells insulars i les entitats locals poden establir instruments jurídics de col·laboració entre si i amb altres administracions públiques, així com amb altres institucions col·laboradores, per a la gestió i el compliment de les actuacions que preveu aquesta Llei.
2. Les actuacions d'aquestes entitats i institucions s'han de dur a terme sota la supervisió directa dels òrgans competents i d'acord amb els principis de cooperació, col·laboració i eficàcia, sense que això suposi cessió de la titularitat i la responsabilitat de la competència, i sense perjudici de les facultats que la legislació vigent atribueix a les entitats públiques competents.

Capítol II

Observatori Autonòmic de Drogues i altres Addiccions

Article 63

Observatori Autonòmic de Drogues i altres Addiccions

L'Observatori Autonòmic de Drogues i altres Addiccions és el promotor d'estudis, investigacions i estadístiques relacionats amb les addiccions, amb la finalitat de mostrar a la societat de les Illes Balears la situació, les tendències i les novetats que es produeixin dins aquesta comunitat autònoma. Aquesta informació ha de servir per a la presa de decisions a l'hora d'orientar les activitats preventives o de resolució de problemes relacionats amb les addiccions, tant químiques com comportamentals.

Article 64

Funcions de l'Observatori

Són funcions de l'Observatori Autonòmic de Drogues i altres Addiccions les següents:

- a) Recollir la informació procedent de diferents fonts que serveixi per avaluar el consum de drogues i altres addiccions en l'àmbit de les Illes Balears.
- b) Relacionar aquestes dades amb les obtingudes per altres comunitats autònomes o per l'Estat a escala nacional.
- c) Elaborar estadístiques i informes sobre la informació obtinguda.
- d) Coordinar la recollida dels indicadors que sol·licita el Ministeri de Sanitat, com ara inicis de tractament, urgències, mortalitat, entre d'altres, i elaborar els estudis corresponents.
- e) Difondre informació i els resultats d'enquestes i indicadors.
- f) Promoure estudis i investigacions en el camp de les addiccions.
- g) Ser l'interlocutor en el Sistema Espanyol d'Alerta Primerenca, difondre la informació rebuda, analitzar les dades procedents dels decomisos i notificar les noves substàncies que es detectin dins la comunitat autònoma o en l'àmbit nacional.
- h) Formar part de l'Observatori Espanyol de Drogues i les Toxicomanies, que coordina el Ministeri de Sanitat, participar en els grups de treball, remetre informació dels indicadors que es recullen en l'àmbit de les Illes Balears i dels casos de consum de noves substàncies, i detectar noves substàncies consumides.

Capítol III

Pla autonòmic sobre addiccions de les Illes Balears

Article 65

Naturalesa i característiques

1. El pla autonòmic sobre addiccions de les Illes Balears és l'instrument de referència per a la planificació i l'ordenació de totes les actuacions en matèria d'addiccions que es duguin a terme en l'àmbit de les Illes Balears.
2. El pla autonòmic sobre addiccions de les Illes Balears és vinculant per a totes les administracions públiques i per a les entitats privades i institucions que duguin a terme actuacions en matèria d'addiccions en el territori de les Illes Balears, així com per a les persones amb addiccions.
3. El pla autonòmic sobre addiccions de les Illes Balears s'ha d'adaptar a les línies d'acció establertes en els plans d'acció sobre drogues i l'Estratègia Nacional, aprovats pel Ministeri de Sanitat.
4. El pla autonòmic sobre addiccions de les Illes Balears tindrà caràcter temporal i la vigència estarà prevista en el pla mateix, la qual no pot excedir, en cap cas, de cinc anys.
5. Els consells insulars i els ajuntaments poden elaborar i aprovar, en el marc de les seves competències respectives i en relació amb aquestes competències, plans insulars o municipals sobre addiccions, els quals s'han d'adequar, quant al contingut mínim, a l'establert per al contingut mínim del pla autonòmic, si bé han d'estar adaptats a les necessitats i les competències de cada institució.

Article 66

Contingut del pla autonòmic sobre addiccions de les Illes Balears

El pla autonòmic sobre addiccions de les Illes Balears ha de tenir, com a mínim, el contingut següent:

- a) Anàlisi preliminar de la problemàtica de les addiccions a les Illes Balears.
- b) Objectius, prioritats, criteris bàsics d'actuació i objectius específics, amb la definició dels programes mínims que s'han de dur a terme en execució del pla.
- c) Responsabilitats i funcions de les administracions públiques, entitats privades i institucions.
- d) Definició de la xarxa de serveis, recursos, programes i centres dels circuits d'atenció i dels nivells d'intervenció.
- e) Recursos necessaris per aconseguir els objectius del pla.
- f) Estratègies d'avaluació.

Article 67

Elaboració i aprovació del pla

1. L'elaboració del pla autonòmic sobre addiccions de les Illes Balears correspon a la conselleria competent en matèria de salut, d'acord amb les directrius que estableix aquesta Llei i segons les prioritats en matèria d'addiccions que assenyali el Govern de les Illes Balears i el Pla Nacional sobre Drogues en cada moment.
2. El pla autonòmic l'ha d'aprovar el Govern de les Illes Balears, a proposta de la conselleria competent en matèria de salut, i publicat en *el Butlletí Oficial de les Illes Balears*.

TÍTOL VII

CONTROL I INSPECCIÓ

Article 68

Control i inspecció

1. Els òrgans competents de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears en matèria de salut pública han d'exercir, a través de les unitats d'inspecció corresponents, les funcions de control i inspecció del compliment dels deures, de les limitacions i les prohibicions que estableix aquesta Llei, sense perjudici de l'exercici, per part de la resta d'administracions públiques, de les competències respectives.
2. No obstant això, correspon als ajuntaments el control, la inspecció i l'exercici de la potestat sancionadora en matèria de venda de begudes alcohòliques en establiments comercials.
3. Les funcions generals de la inspecció competent en matèria d'addiccions són la vigilància, el control, la inspecció i investigació i la verificació del compliment dels deures, de les limitacions i les prohibicions que estableixen aquesta Llei i la resta de la normativa vigent en aquesta matèria.
4. Quan sigui necessari, s'han de dur a terme actuacions d'inspecció en col·laboració amb altres conselleries o organismes competents.

Article 69

El personal inspector

1. El personal funcionari al servei de l'Administració que exerceix funcions d'inspecció de salut pública en l'exercici de la seva actuació inspectora en l'àmbit d'addiccions té la condició d'autoritat amb caràcter general i, en particular, respecte de la responsabilitat administrativa i penal de les persones que presentin resistència o atemptin contra aquest personal, de fet o de paraula.

2. Els inspectors de salut pública s'han d'identificar sempre abans d'exercir les potestats derivades de les seves funcions en l'àmbit de les addiccions, tret que la identificació pugui frustrar la finalitat de la inspecció. La seva activitat sempre ha de ser respectuosa amb els ciutadans, proporcionada i ponderada.
3. El personal inspector i el personal adscrit als òrgans relacionats amb la inspecció han de guardar secret sobre els assumptes que coneguin per raó de la seva feina.

Article 70

Funcions de la inspecció de salut pública en l'àmbit de les addiccions

1. Les funcions generals de la inspecció de salut pública són la investigació, la vigilància, el control i la inspecció del compliment dels deures, de les limitacions i les prohibicions que estableix aquesta Llei.
2. Els òrgans que exerceixin funcions d'inspecció de salut pública, a més de les funcions generals en l'àmbit de les addiccions, han d'exercir les funcions següents:
 - a) Investigar i comprovar els fets dels quals tingui coneixement l'Administració per presumptes infraccions o irregularitats, i comprovar-ne l'abast, les causes i les responsabilitats dels presumptes autors.
 - b) Estudiar, preparar i executar campanyes d'inspecció, així com qualsevol altra actuació preparatòria per a l'execució correcta de les seves funcions.
 - c) Executar les accions derivades del sistema d'intercanvi ràpid d'informació relatiu al compliment o transgressió dels deures, de les limitacions i les prohibicions que estableix aquesta Llei.
 - d) Informar els inspeccionats sobre les exigències de la normativa vigent en matèria d'addiccions.
 - e) Fer els advertiments, els requeriments i les citacions necessaris, i proposar o adoptar les mesures cautelars corresponents.
 - f) Elaborar els informes que requereixi la seva activitat, així com els que li sol·licitin dins l'àmbit de les seves competències.
 - g) Executar les ordres dictades per les autoritats competents i complir les ordres de servei en matèria d'addiccions.
 - h) Qualsevol altra que s'estableixi en el desplegament reglamentari d'aquesta Llei.

Article 71

Facultats del personal inspector

1. En les seves actuacions en l'àmbit de les addiccions, la inspecció de salut pública pot dur a terme, de conformitat amb la legislació vigent, les actuacions

següents, les quals són d'observança obligada i compliment actiu i correlatiu per al subjecte passiu:

- a) Accedir sense avís previ als locals i a les instal·lacions de les persones inspeccionades i fer visites d'inspecció i control, amb independència que el públic en general pugui tenir accés a aquests locals.

El fet que el titular restringeixi l'accés del públic als locals i a les instal·lacions o a una part no és obstacle perquè el personal inspector pugui accedir a aquests espais, per a la qual cosa pot sol·licitar l'auxili dels cossos i forces de seguretat davant qualsevol negativa o resistència a l'accés, sense perjudici de les responsabilitats administratives que es puguin derivar d'aquesta actitud.

- b) Accedir, en les seves actuacions, a la documentació industrial i mercantil que hagin de tenir obligatòriament les empreses objecte de la inspecció per raó de l'activitat que duguin a terme i a qualsevol altra que sigui rellevant a l'efecte de la investigació dels fets, fins i tot a la documentació comptable. A més, té dret que se li faciliti en la mateixa visita d'inspecció una còpia de tota la documentació que sol·liciti i que sigui rellevant per a la investigació dels fets.
- c) Accedir, amb el consentiment de la persona interessada o amb l'autorització judicial, als domicilis i a la resta d'edificis o llocs l'accés dels quals requereixi el consentiment del seu titular.
- d) Requerir la presència de les persones inspeccionades, dels seus representants legals o de qualsevol altra persona en les dependències administratives, en el domicili de l'empresa o en el lloc on es comercialitzin, emmagatzemin, distribueixin o manipulin productes o béns, o es prestin serveis, a fi de dur a terme les comprovacions inspectores corresponents.
- e) Requerir l'enviament a les dependències administratives de la documentació o de les dades que siguin necessaris amb vista a l'esclariment dels fets objecte de la inspecció que no s'hagin pogut facilitar en el moment de la visita inspectora.
- f) Proposar als òrgans competents les mesures cautelars o les actuacions adequades a les irregularitats o als incompliments constatats i col·laborar en l'execució.
- g) Adoptar, fins i tot de manera immediata i en casos d'urgència, les mesures cautelars establertes per la normativa, les quals han de ser necessàriament ratificades, aixecades o modificades per l'òrgan competent.

- h) Usar el carnet professional per identificar-se. Aquest document acredita la condició de funcionari del personal inspector i inclou un codi identificatiu que ha de figurar en les actes que s'estenguin, sense necessitat de fer-hi constar el nom i llinatges.
2. Les còpies o les reproduccions de la documentació que obtengui el personal inspector per incorporar-les a les diligències inspectores poden incloure les dades de caràcter personal, sense consentiment de terceres persones, d'acord amb el que estableix la normativa reguladora en matèria de protecció de dades de caràcter personal.
 3. La documentació i les dades obtingudes pels òrgans competents en matèria d'inspecció de salut pública en l'exercici de les seves funcions d'investigació i control en l'àmbit de les addiccions tenen caràcter reservat i únicament es poden utilitzar per a la finalitat de l'actuació inspectora i sancionadora, si escau, de manera que queda expressament prohibida la cessió o comunicació a terceres persones, tret que una norma amb rang de llei obligui a comunicar els fets si posen en relleu indicis d'infraccions penals o administratives en altres matèries, tot això sense perjudici del dret d'accés als documents que formen part de l'expedient i del que disposa la normativa en matèria de transparència en l'actuació de les administracions.

Article 72

Col·laboració amb la inspecció

El personal inspector de salut pública, en el seu caràcter d'agent de l'autoritat i en l'exercici de les seves funcions, pot sol·licitar l'ajuda o la col·laboració que sigui necessària de qualsevol altra administració, autoritat o dels seus agents, que la hi han de prestar, inclosos els pertanyents als cossos i forces de seguretat d'acord amb la seva normativa específica.

Article 73

Requeriments

Quan de les actuacions inspectores realitzades resultin simples inobservances d'exigències o requisits que es poden esmenar fàcilment, de les quals no es deriven danys o perjudicis immediats per als ciutadans, el personal d'inspecció de salut pública pot formular al titular o al representant de l'establiment o servei objecte de l'actuació inspectora els requeriments que estimi oportuns, a fi d'aconseguir-ne l'adequació efectiva a la normativa vigent.

En aquest cas, el requeriment ha de recollir les anomalies, irregularitats o deficiències observades, amb la indicació, si escau, del termini per esmenar-les.

Article 74 Actes d'inspecció

1. El personal inspector de salut pública ha d'estendre actes de les visites d'inspecció en l'àmbit de les addiccions, de les altres actuacions d'investigació i control, i sempre que constati indicis d'infracció de la normativa de consum.
2. L'acta d'inspecció ha d'estar numerada i ha d'identificar l'inspector actuant mitjançant el codi d'identificació que consta en el carnet professional, la data i l'hora de la inspecció i el lloc on s'estén.
3. L'acta d'inspecció ha d'identificar el nom o la raó social, el nom comercial, el número d'identificació fiscal, l'adreça o el domicili social del titular i l'adreça completa de l'establiment inspeccionat.

També s'ha d'identificar, amb el nom i llinatges i el document oficial d'identitat, la persona que atengui la inspecció, així com, si escau, la qualitat de la seva representació o vinculació que té amb l'empresa, tret que s'investiguin activitats o serveis de la societat de la informació en què no sigui possible la visita al subjecte presumptament responsable o que la identificació de l'inspector pugui frustrar la finalitat de l'actuació inspectora. La no identificació s'entén com a obstrucció a la inspecció.

4. L'acta es pot redactar en qualsevol moment de la visita d'inspecció, abans o després de la identificació de l'inspector com a tal.
5. L'acta d'inspecció ha de recollir els fets rellevants per a les investigacions o control i la resta de circumstàncies o dades objectives que permetin determinar millor els incompliments i les irregularitats observats, l'abast i els presumptes responsables.
6. L'acta d'inspecció pot recollir les manifestacions que el compareixent vulgui fer constar.
7. La signatura de l'acta d'inspecció per part de la persona que atén la inspecció no suposa el reconeixement dels presumptes incompliments i irregularitats descrits, ni l'acceptació de les responsabilitats que se'n derivin.
8. La negativa a signar l'acta no n'invalida el contingut ni el procediment administratiu a què doni lloc, ni desvirtua el valor probatori a què es refereix. Si aquesta negativa es produeix, s'ha de comunicar al compareixent que pot signar simplement a l'efecte de recepció del document, la qual cosa s'ha de fer constar.

9. L'acta d'inspecció pot recollir en un annex la documentació necessària per aclarir els fets investigats, inclosos tant els documents en paper com en qualsevol altre suport durador. En tot cas, els documents annexos han de ser diligenciats per l'inspector actuant. Els documents constituïts amb posterioritat i plasmats en paper o en un altre suport durador, com ara fotografies, poden ser annexats després de la inspecció en les mateixes dependències de la inspecció. En aquest cas, s'ha de lliurar una còpia d'aquesta documentació quan es notifiqui, si escau, la resolució d'inici del procediment sancionador.
10. Les actes d'inspecció són un document públic i les ha de signar el personal inspector que les estengui.
11. Una vegada redactada l'acta, se n'ha de lliurar una còpia a l'empresa o entitat objecte de la inspecció. No obstant això, en els supòsits en què s'investiguin activitats o serveis de la societat de la informació en els quals no sigui possible la visita al subjecte presumptament responsable, s'ha de lliurar aquesta còpia quan es notifiqui, si escau, la resolució que iniciï el procediment sancionador.

Article 75

Valor probatori de les actes d'inspecció

1. Els fets constatats pel personal inspector i recollits en les actes d'inspecció tenen valor probatori i presumpció de certesa, llevat de prova en contra.
2. Les actes d'inspecció que compleixin els requisits formals que estableix aquesta Llei i que les hagin esteses funcionaris d'altres organismes públics que tinguin reconeguda la condició d'autoritat tenen el mateix valor probatori en els procediments administratius derivats de l'aplicació d'aquesta Llei.

Article 76

Diligències d'inspecció

1. La diligència és el document intern que acredita o fa constar fets que s'han produït dels quals no es té constància documental, o la realització d'un tràmit administratiu o d'una actuació determinada.
2. El personal d'inspecció pot estendre diligències si són rellevants per a l'esclariment dels fets investigats i és impossible o clarament innecessari estendre un acta d'inspecció. A les diligències es pot annexar documentació acreditativa dels fets investigats, tant si són documents en paper o en qualsevol altre suport durador.
3. Les diligències han de contenir la identificació del personal d'inspecció i la data, l'hora i el lloc en què s'emeten, i han d'anar signades. A més, han

d'indicar forçosament les circumstàncies que en motiven l'emissió i s'han d'arxivar en l'expedient.

4. Els fets recollits en les diligències del personal d'inspecció tenen el mateix valor probatori que els fets constatats, continguts o recollits en les actes d'inspecció.

Article 77

Ratificació de les actuacions

El superior jeràrquic o els instructors dels procediments sancionadors poden sol·licitar als funcionaris de la inspecció intervinents la ratificació de les actes o les diligències que hagin formalitzat.

Article 78

Mesures cautelars

D'acord amb la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques, i les normes que la despleguen, en els procediments sancionadors per infraccions greus o molt greus es poden adoptar les mesures de caràcter provisional previstes en aquestes normes que s'estimin necessàries per assegurar l'eficàcia de la resolució que definitivament es dicti, la bona finalitat del procediment i les exigències dels interessos generals, així com per evitar el manteniment dels efectes de la infracció. En particular, es poden acordar les mesures següents:

- a) En cas d'infraccions molt greus, la suspensió temporal de l'activitat de la persona infractora i, si escau, el tancament provisional dels seus establiments.
- b) El precinte, dipòsit o decomís de les mercaderies o objectes directament relacionats amb les infraccions que preveu aquesta Llei.
- c) El precinte, dipòsit o decomís de registres, suports i arxius informàtics, i de documents en general, així com d'aparells i equips informàtics de tot tipus, que tinguin relació directa amb les infraccions d'aquesta Llei.
- d) Advertir el públic de l'existència de possibles conductes infractores i de la incoació de l'expedient sancionador de què es tracti, així com de les mesures adoptades per al cessament d'aquestes conductes.

En l'adopció i el compliment d'aquestes mesures s'han de respectar, en tot cas, les garanties, normes i procediments que preveu l'ordenament jurídic per protegir els drets a la intimitat personal i familiar, a la protecció de les dades personals, a

la llibertat d'expressió o a la llibertat d'informació, quan en puguin resultar afectats.

En casos d'urgència i per a la protecció immediata dels interessos implicats, les mesures provisionals que preveu aquest article es poden acordar de manera motivada abans de la iniciació de l'expedient sancionador. Les mesures han de ser confirmades, modificades o aixecades en l'acord d'iniciació del procediment, que s'ha d'efectuar dins els 15 dies següents a l'adopció i que pot ser objecte del recurs que pertorqui. En tot cas, aquestes mesures quedaran sense efecte si no s'inicia el procediment sancionador en aquest termini o quan l'acord d'iniciació no en contingui un pronunciament exprés. L'òrgan administratiu competent per resoldre el procediment sancionador pot imposar multes coercitives per un import que no excedeixi de 6.000 euros per cada dia que transcorri sense que es compleixin les mesures provisionals que s'hagin acordat.

TÍTOL VIII

RÈGIM SANCIONADOR

Capítol I

Infraccions i sancions

Article 79

Règim d'infraccions i sancions

1. Són infraccions administratives, en l'àmbit de les addiccions, les accions i les omissions que tipifica aquesta Llei, sense perjudici de les responsabilitats civils, penals o d'un altre ordre que puguin concórrer.
2. El règim d'infraccions i sancions que conté aquest títol s'entén sense perjudici de l'aplicació dels règims específics que preveu la legislació estatal sobre seguretat ciutadana, defensa dels consumidors i usuaris, publicitat, sanitat i medicaments, esport i serveis socials.

En els supòsits en què les infraccions puguin ser constitutives de delictes, l'Administració pública ha de passar el tant de culpa a l'òrgan judicial competent o al ministeri fiscal, i s'ha d'abstenir de seguir el procediment sancionador mentre l'autoritat judicial no dicti una sentència ferma o resolució que posi fi al procediment.

3. Si no s'estima l'existència de delictes, l'Administració pública ha de continuar l'expedient sancionador partint dels fets que els tribunals hagin considerat provats.

Les mesures administratives que s'hagin adoptat per salvaguardar la salut s'han de mantenir mentre l'autoritat judicial no n'efectuï cap pronunciament.

Article 80

Tipus d'infraccions

1. Les infraccions es classifiquen en lleus, greus i molt greus.
2. Són infraccions lleus:
 - a) L'incompliment dels requisits, obligacions o prohibicions especificats en aquesta Llei i en les normes que la despleguen quan no tinguin una repercussió greu en la salut de les persones o quan no hi concorrin circumstàncies agreujants.
 - b) Les tipificades com a faltes greus en les quals concorrin circumstàncies atenuants o s'hagin comès per negligència, sempre que no hagin produït danys a la salut.
 - c) En matèria de tabac i productes relacionats:
 - 1r. Fumar qualsevol producte del tabac, utilitzar el dispositiu susceptible d'alliberament de nicotina i sense nicotina, productes a base d'herbes per fumar, productes nous i productes del tabac per escalfament sense combustió en els llocs en què hi ha prohibició de fer-ho o fora de les zones habilitades a aquest efecte en alguns centres.
 - 2n. En els establiments en què estigui autoritzada la venda de productes del tabac, dispositius susceptibles d'alliberament de nicotina i sense nicotina, productes a base d'herbes per fumar amb tabac, productes nous i productes del tabac per escalfament sense combustió, no disposar en un lloc visible de cartells que informin de la prohibició de la venda a les persones menors d'edat i adverteixin sobre els perjudicis per a la salut derivats del consum.
 - 3r. La manca en les màquines expenedores de qualsevol producte del tabac de l'advertiment sanitari preceptiu.
 - 4t. No informar de la prohibició de fumar qualsevol producte del tabac, d'utilitzar el dispositiu susceptible d'alliberament de nicotina i sense nicotina, productes a base d'herbes per fumar amb tabac, productes nous i productes del tabac per escalfament sense combustió a l'entrada dels establiments.
 - 5è. Qualsevol altre incompliment del que preveu aquesta Llei que no es tipifiqui com a infracció greu o molt greu.

d) En matèria d'alcohol:

1r. El consum de begudes alcohòliques per part de persones menors de 18 anys.

2n. La tinença de begudes alcohòliques per part de persones menors de 18 anys.

3r. El consum de begudes alcohòliques en llocs en què estigui prohibit.

4t. En els establiments en què no es permet vendre begudes alcohòliques, no disposar d'un cartell, situat en un lloc perfectament visible, que adverteixi d'aquesta prohibició.

5è. En els establiments o activitats en què es venen begudes alcohòliques, la manca d'un cartell en un lloc visible que adverteixi de la prohibició de la venda a persones menors d'edat.

6è. Permetre l'entrada i la permanència de persones menors de 16 anys en establiments públics tancats que serveixin begudes alcohòliques a persones majors de 18 anys sense que vagin acompanyats per una persona major d'edat, així com la falta d'un cartell que adverteixi d'aquesta prohibició.

3. Són infraccions greus:

a) En matèria de tabac i productes relacionats:

1r. Permetre fumar productes del tabac, utilitzar els dispositius susceptibles d'alliberament de nicotina i sense nicotina, productes a base d'herbes per fumar, productes nous i productes del tabac per escalfament sense combustió, en llocs en què hi ha la prohibició de fer-ho.

2n. Habilitar zones per fumar productes del tabac, utilitzar els dispositius susceptibles d'alliberament de nicotina i sense nicotina, productes a base d'herbes, productes nous i productes del tabac per escalfament sense combustió en establiments i llocs en què no està permesa l'habilitació.

3r. La venda o el subministrament de productes del tabac, dispositius susceptibles d'alliberament de nicotina i sense nicotina, productes a base d'herbes, productes nous i productes del tabac per escalfament sense combustió a persones menors d'edat o de productes que imitin els del tabac que puguin suposar una incitació al consum de tabac o dels seus productes o labors.

4t. La venda i el subministrament de cigarrets i cigars petits no proveïts de capa natural en unitats soltes o paquets de menys de 20 unitats, així com per unitats soltes, o vendre'ls en llocs en què no està permès fer-ho.

5è. El lliurament o la distribució de mostres de qualsevol producte del tabac, dispositius d'alliberament de nicotina i sense nicotina, productes a base d'herbes amb tabac, productes nous i productes del tabac per escalfament sense combustió en l'exercici d'una activitat comercial o empresarial.

6è. La venda del tabac manual fora dels estancs, sense perjudici del que disposa la normativa bàsica estatal en relació amb la venda de cigars i cigars petits proveïts de capa natural.

7è. La venda o el subministrament al detall de productes del tabac, dispositius d'alliberament de nicotina i sense nicotina, productes a base d'herbes per fumar, productes nous i productes del tabac per escalfament sense combustió de forma indirecta o no personal mitjançant la venda a distància o procediments similars.

8è. Permetre a les persones menors de 18 anys l'ús de màquines expenedores de productes del tabac, dispositius d'alliberament de nicotina i sense nicotina, productes a base d'herbes, productes nous i productes del tabac per escalfament sense combustió.

9è. La instal·lació de màquines expenedores de productes del tabac en llocs expressament prohibits.

10è. No disposar les màquines expenedores del mecanisme tècnic adequat que permeti impedir-hi l'accés a persones menors d'edat.

11è. La comissió, en el termini d'un any, de tres infraccions lleus per fumar, utilitzar o consumir els dispositius susceptibles d'alliberament de nicotina i sense nicotina, productes a base d'herbes per fumar, productes nous i productes del tabac per escalfament sense combustió en llocs en què hi hagi la prohibició de fer-ho o fora de les zones habilitades a aquest efecte.

12è. L'incompliment de l'obligació referida als espais de publicitat en els mitjans de comunicació de titularitat pública de la comunitat autònoma de les Illes Balears.

b) En matèria d'alcohol:

1r. La venda i el subministrament de begudes alcohòliques a menors d'edat.

- 2n. La venda i el subministrament de begudes alcohòliques a professionals als quals està prohibit consumir begudes alcohòliques.
- 3r. La venda i el subministrament de begudes alcohòliques a través de màquines expenedores.
- 4t. La venda o el subministrament de begudes alcohòliques en els llocs en què estigui prohibit fer-ho.
- 5è. L'incompliment de l'obligació referida als espais de publicitat en els mitjans de comunicació de titularitat pública de la comunitat autònoma de les Illes Balears.
- 6è. La no adopció, per part dels establiments comercials, de mesures especials de control per evitar la venda de begudes alcohòliques a persones menors d'edat.
- 7è. La venda i el subministrament a persones menors d'edat de qualsevol producte que imiti els envasos de begudes alcohòliques.
- 8è. La comissió, en el termini d'un any, de tres infraccions lleus per consumir begudes alcohòliques en llocs en què estigui prohibit fer-ho.
- 9è. Sempre que les conductes manifestades no causin risc o perjudici molt greu per a la salut, l'incompliment de les obligacions o prohibicions que estableix aquesta Llei sobre publicitat o promoció de begudes alcohòliques.
- c) En els centres d'atenció a les addiccions, les que es produeixin per manca de controls i precaucions exigibles per aquesta Llei en l'activitat, servei o instal·lació de què es tracti.
- d) L'incompliment del que s'estableix amb referència als productes químics d'ús domèstic o industrial i a les substàncies químiques i volàtils.
- e) L'incompliment dels requisits, les obligacions i les prohibicions que especifiquen aquesta Llei i les normes que la despleguen, sempre que tinguin una repercussió greu per a la salut de les persones o hi concorrin circumstàncies agreujants.
- f) L'inici de l'activitat d'un centre o servei d'atenció a les persones amb addiccions, o la modificació de les seves condicions, sense haver fet la declaració responsable corresponent a la Conselleria de Salut i Consum.

- g)* Dificultar l'exercici dels drets de les persones drogodependents o amb addiccions reconegudes en aquesta Llei o en les normes que la despleguen.
- h)* L'incompliment de les obligacions de subministrar dades, facilitar informació, prestar col·laboració o qualsevol altra manera d'obstruir les actuacions dels serveis d'inspecció.
- i)* L'incompliment dels requeriments específics formulats per les autoritats o els seus agents.
- j)* La comissió en el termini d'un any de tres infraccions lleus per consumir begudes alcohòliques en llocs en què està prohibit.

4. Són infraccions molt greus:

- a)* L'incompliment de les obligacions o les prohibicions que estableix aquesta Llei en l'àmbit de la publicitat o la promoció, quan aquestes conductes causin risc o perjudici molt greu per a la salut.
- b)* Les accions intencionadament contràries als drets que reconeix aquesta Llei o les normes que la despleguen que comportin un dany o perjudici notori en la salut.
- c)* La negativa absoluta a facilitar informació o a prestar col·laboració, o facilitar informació falsa a les autoritats o als seus agents.
- d)* L'incompliment reiterat dels requeriments específics formulats per les autoritats o els seus agents.
- e)* L'amenaça, represàlia o qualsevol altra forma de pressió sobre les autoritats o els seus agents.
- f)* La reincidència en la comissió de més d'una infracció greu en el termini d'un any.

Capítol II

Règim sancionador

Article 81

Responsables

1. La responsabilitat administrativa per les infraccions que tipifica aquesta Llei s'imputa a la persona física o jurídica que cometi la infracció. A aquests efectes, es considera autor:
 - a) La persona física o jurídica que realitza la conducta tipificada, tant si és de manera directa com per mitjà d'una altra de la qual se serveix d'instrument. Igualment es considera autora aquesta darrera si actua voluntàriament.
 - b) Les persones físiques o jurídiques que cooperin en l'execució amb un acte sense el qual no s'hagués efectuat la conducta tipificada.
2. És responsable de manera solidària, juntament amb l'autor, la persona que hagi infringit el deure de vigilància de prevenir la infracció que imposa la Llei, així com les persones titulars dels establiments, centres, locals o empreses.
3. De les infraccions tipificades en l'article 80.2.c).3r i 80.3.a).10è responen solidàriament el fabricant, l'importador, si escau, el distribuïdor i l'explotador de la màquina.
4. De les infraccions tipificades en l'article 80.3.a).9è és responsable l'explotador de la màquina.
5. En el cas d'infraccions en matèria de publicitat és considerada responsable solidària, a més de l'empresa publicitària, la persona beneficiària de la publicitat, i s'entén per beneficiària la persona titular de la marca o producte anunciat, així com la persona titular de l'establiment o espai en què s'emet l'anunci.
6. En el cas que sigui responsable una persona jurídica, el judici de culpabilitat s'ha de fer respecte de les persones físiques que n'hagin format la voluntat en l'acció o omissió concreta que es pretén sancionar.
7. Quan sigui declarada la responsabilitat dels fets comesos per una persona menor d'edat, hi responen solidàriament els progenitors o tutors, acollidors i guardadors legals o de fet, per aquest ordre, quant a l'incompliment de l'obligació imposada que comporta un deure de prevenir la infracció administrativa que s'imputi a les persones menors. La responsabilitat solidària es refereix a la pecuniària derivada de la multa imposada.

Article 82

Criteris de graduació de les sancions

1. Per a la determinació de la quantia de les multes, l'òrgan competent ha de tenir en compte els criteris de graduació següents:
 - a) El risc o perjudici generat per a la salut.
 - b) El grau de culpabilitat o intencionalitat.
 - c) Que la infracció perjudiqui persones menors d'edat.
 - d) La repercussió social de la infracció.
 - e) La quantia del benefici obtingut.
 - f) La capacitat econòmica de la persona infractora.
 - g) La posició de la persona infractora en el mercat.
 - h) La reiteració i la reincidència.

Les sancions es divideixen, dins cada categoria, en tres graus: mínim, mitjà i màxim. S'han d'imposar en grau màxim les sancions per fets el subjecte passiu dels quals sigui una persona menor d'edat i les que s'imposin quan la conducta infractora es dugui a terme amb habitualitat o de manera continuada, tret que l'habitualitat o continuïtat formin part del tipus de la infracció. S'han d'imposar en grau mínim quan les cometi una persona menor d'edat, sense perjudici del que disposa l'article 81.7.

En tot cas, quan la quantia de la multa sigui inferior al benefici obtingut per la comissió de la infracció, la sanció s'ha d'augmentar fins al doble de l'import en què s'hagi beneficiat la persona infractora.

Si un mateix fet o omissió és constitutiu de dues infraccions o més tipificades en aquesta Llei o en altres, s'ha de tenir en compte únicament la que comporti la sanció major.

Article 83

Reincidència i reiteració

Als efectes d'aquesta Llei, hi ha reincidència quan la persona responsable de la infracció comet, en el termini d'un any, més d'una infracció de la mateixa naturalesa i s'ha declarat així per resolució ferma.

Es considera infracció de la mateixa naturalesa la que de les que preveu el règim sancionador d'aquesta Llei es refereix al mateix tipus d'acord amb el grup o classificació a què al·ludeix l'article 80 d'aquesta Llei.

Als efectes d'aquesta Llei, hi ha reiteració quan la persona responsable de la infracció comet, en el termini d'un any, més d'una infracció de naturalesa diferent i s'ha declarat així per resolució ferma.

Article 84

Reducció de la sanció

S'ha d'aplicar una reducció de la sanció corresponent a les infraccions greus o lleus, d'acord amb el que disposa l'article 85 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques.

Article 85

Quantia de les sancions

1. A les infraccions que estableix aquest títol corresponen les sancions següents:
 - a) A les infraccions lleus, els correspon una multa d'entre 30 fins a 600 euros, excepte la consistent a fumar en llocs prohibits que preveu l'article 80.2.c).1r, que se sanciona amb multa de fins a 30 euros si la conducta infractora es fa de forma aïllada.
 - b) A les infraccions greus, una multa d'entre 601 fins a 10.000 euros.
 - c) A les infraccions molt greus, una multa d'entre 10.001 fins a 600.000 euros.
2. Les sancions pecuniàries imposades per una falta lleu per la comissió d'una infracció prevista per una persona menor es poden substituir, a petició del menor o de qui n'exerceixi la pàtria potestat o tutela, per l'assistència a cursos que organitzi la conselleria competent en matèria de salut, dirigits a conèixer els perills per a la salut, la vida personal i les relacions socials a què s'enfronten els consumidors habituals, i conscienciar-ne el menor, i, si escau, coadjuvar a la seva deshabitació.

Article 86

Sancions accessòries

A més de les sancions previstes per la comissió d'infraccions greus i molt greus, es poden imposar les sancions següents:

- a) En els casos de gravetat i transcendència especial per a la salut pública o persistència de la infracció, l'òrgan competent pot acordar com a sanció complementària la suspensió de l'activitat de l'empresa, servei o establiment

fins a un màxim de cinc anys, o la clausura de centres, serveis, instal·lacions i establiments.

- b) La suspensió o supressió de qualsevol ajuda o subvenció econòmica que el particular o l'entitat infractora hagi obtingut o sol·licitat a qualsevol de les administracions públiques de les Illes Balears.

Article 87

Òrgans competents

La persona titular de la direcció general amb competències en salut pública de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears és l'òrgan competent per iniciar, tramitar i resoldre els procediments sancionadors en relació amb les infraccions que preveu aquesta Llei.

No obstant això, correspon als ajuntaments l'exercici de la potestat sancionadora sobre les matèries de la seva competència, de conformitat amb el que preveuen els articles 61 i 68 d'aquesta Llei.

Article 88

Procediment sancionador

L'exercici de la potestat sancionadora s'ha d'ajustar al que estableixen la legislació bàsica de l'Estat i la reguladora de la potestat sancionadora de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.

Article 89

Prescripció d'infraccions i sancions

1. Les infraccions que estableix aquesta Llei prescriuen:
 - a) Les lleus, als sis mesos.
 - b) Les greus, als dos anys.
 - c) Les molt greus, als tres anys.

2. Les sancions imposades d'acord amb aquesta Llei prescriuen:
 - a) Les lleus, a l'any.
 - b) Les greus, als dos anys.
 - c) Les molt greus, als tres anys.

Disposició derogatòria única

Derogació normativa

Queden derogades totes les disposicions de rang igual o inferior que s'oposin al que estableix aquesta Llei i, en particular, les següents:

- a) El Decret 39/1989, de 31 de març, que regula l'acreditació de centres i/o serveis especialitzats en atenció, tractament i reinserció social.
- b) La Llei 4/2005, de 29 d'abril, sobre drogodependències i altres addiccions a les Illes Balears.
- c) El Decret 5/2010, de 15 de gener, pel qual es crea la Comissió Institucional sobre Drogodependències i altres Addiccions i la Comissió Tècnica sobre Drogodependències i altres Addiccions de les Illes Balears.

Disposició final primera

Habilitació normativa

El Govern de les Illes Balears ha de dictar, en l'àmbit de les seves competències, les disposicions que siguin necessàries per al desplegament i l'aplicació d'aquesta Llei.

Disposició final segona

Entrada en vigor

Aquesta Llei entra en vigor l'endemà de la publicació en *el Butlletí Oficial de les Illes Balears*.